Natuurwaardenonderzoek

HOOG SOEREN 118

HOOG SOEREN

Natuurwaardenonderzoek Omgevingswet

Ontwikkeling:
Sloop/Nieuwbouw

Datum: 23 februari 2026
Project: NWO55259

Colofon

Onderzoek	Natuurwaardenonderzoek
Document	NWO55259
Datum	23 februari 2026
Locatie	Hoog Soeren 118; Hoog Soeren
Opdrachtgever	Uttiloch B.V.
Opdrachtnemer	Ecofect B.V.
Ecoloog	[redacted]
Collegiale beoordeling	[redacted]
Adres	Laan 21, 8071 JG Nunspeet
Telefoon	06-41737676
Email	info@ecofect.nl
Internet	www.ecofect.nl
KvK-nummer	87036487
Btw-identificatienr.	NL864184311B01
Rekeningnummer	NL39 RABO 0198 8908 69

INHOUD

Samenvatting en advies			5
1.	Inleiding		7
	1.1	Aanleiding en doelstelling	7
	1.2	Planlocatie (huidige situatie)	8
	1.3	Voorgenomen ontwikkelingen	11
2.	Wettelijk kader		13
	2.1	Natura 2000	13
	2.2	Natuurnetwerk Nederland	13
	2.3.	Provinciaal beschermde gebieden	13
	2.4	Flora en fauna	14
	2.5	Houtopstanden	14
	2.6. Algemene en specifieke zorgplicht		14
3.	Methode		15
4.	Gebiedsbescherming		16
	4.1	Natura 2000	16
	4.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	18
	4.3	Nationaal landschap	19
	4.4	Overig Provinciaal beschermde gebieden	21
5.	Houtopstanden		22
6.	Soortbescherming		23
	6.1	Vaatplanten	23

6.2 Vogels 24

6.3 Vleermuizen 28

6.4 Grondgebonden zoogdieren 31

6.5 Amfibieën 34

6.5 Reptielen 35

6.6 Vissen 36

6.7 Vlinders 37

6.8 Libellen 38

6.9 Rode lijst-soorten 39

7. Conclusie 40

Verantwoording 42

Bijlagen 43

Bijlage 1 Foto's planlocatie 43

Bijlage 2 Verdieping wettelijk kader 70

Bijlage 3. Vrijgestelde soorten per provincie 78

Bijlage 4. Verklarende woordenlijst 79

Bijlage 5 Jaarrond beschermde nesten provincie Gelderland 81

Samenvatting en advies

Uttiloch B.V. heeft Ecofect B.V. opdracht gegeven een Natuurwaardenonderzoek uit te voeren in het kader van de ruimtelijke ontwikkelingen aan de Hoog Soeren 118 te Hoog Soeren. De werkzaamheden omvatten de sloop van verschillende schuren en een woning, om vervolgens de bouw van meerdere woningen te realiseren. Onderstaand worden de conclusies en bevindingen uit voorliggend rapport samengevat.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

In relatie tot de geplande ontwikkelingen wordt mogelijk een toename van stikstofdepositie verwacht in de aanleg- en nieuwe gebruiksfase op stikstofgevoelig Natura 2000-gebied. Een stikstofberekening door middel van de Aerius-calculator is noodzakelijk.

Vanwege de geringe afstand tussen de planlocatie en het Natura 2000-gebied de Veluwe kunnen overige effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende gebied niet worden uitgesloten. Nadere toetsing in de vorm van een voortoets Natura 2000 is noodzakelijk.

Gelders Natuurnetwerk

De planlocatie is gelegen buiten Gelderse Natuurnetwerk (GNN). Externe werking wordt in deze provincie niet getoetst. De planlocatie overlapt met gronden die zijn aangemerkt als Groene ontwikkelingszone. Op gronden van het GO vinden geen ruimtelijke ontwikkelingen plaats. Nadere toetsing GNN en GO is niet noodzakelijk.

Nationaal landschap

Beoogde ontwikkelingen vinden plaats binnen de grenzen van gebied dat is aangemerkt als Nationaal landschap. Kernkwaliteiten worden niet aangetast. Nadere toetsing Nationaal landschap is niet noodzakelijk.

Overig Provinciaal beschermde gebieden

De planlocatie grenst aan oude bosgroeiplaatsen hetwelk niet aangetast worden. Gezien de aard van de voorgenomen ontwikkeling wordt externe werking uitgesloten. Wettelijke consequenties met betrekking op deze gebieden zijn niet aan de orde. Verdere toetsing is niet noodzakelijk.

Soortbescherming

Flora

Geen schadelijke handelingen flora & fauna activiteit in het kader van de Omgevingswet.

Vogels

Mogelijk schadelijke handelingen flora & fauna activiteit in het kader van de Omgevingswet. Nader onderzoek huismus, kerk-/steenuil, functie horst(en) is noodzakelijk. Daarnaast dienen de sloop- en kapwerkzaamheden uitgevoerd te worden buiten broedperiode algemene broedvogels en boerenzwaluw (15 maart- augustus).

Vleermuizen

Mogelijk schadelijke handelingen flora & fauna activiteit in het kader van de Omgevingswet. Nader onderzoek gebouwbewonende vleermuis met meerdere personen is noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Mogelijk schadelijke handelingen flora & fauna activiteit in het kader van de Omgevingswet. Nader onderzoek boommarter, steenmarter, kleine marterachtigen is noodzakelijk

Amfibieën en reptielen

Geen schadelijke handelingen flora & fauna activiteit, mits de houtstapels en takkenhopen aan de noordzijde (figuur 9) intact blijven. Wanneer het onaangetast laten onmogelijk is, is nader onderzoek hazelworm, en ringslang (zomer- en winterbiotoop) noodzakelijk.

Overige soorten

Geen schadelijke handelingen flora & fauna activiteit, mits de houtstapels en takkenhopen aan de noordzijde (figuur 9) intact blijven. Wanneer het onaangetast laten onmogelijk is, is nader onderzoek vliegend hert noodzakelijk.

Houtopstanden

Er worden geen bomen gekapt zoals bedoeld in de Omgevingswet die vallen onder het onderdeel houtopstanden. Geen herplant- of meldingsplicht.

Specifieke zorgplicht

Te allen tijde geldt bij het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten dat de initiatiefnemer / uitvoerder van de activiteit dient te kunnen aantonen hoe er tegemoetgekomen wordt aan de specifieke zorgplicht (art. 11.27, Bal). Zie bijlage 4.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Met de voorgenomen ontwikkelingen aan de Hoog Soeren 118 te Hoog Soeren heeft Uttiloch B.V. aan Ecofect B.V. opdracht gegeven een Natuurwaardenonderzoek Omgevingswet (voorheen QuickScan Flora & Fauna) uit te voeren t.b.v. het vergunningstraject en inzicht te verschaffen of de geplande uit te voeren werkzaamheden conflicteren met de Omgevingswet (Ow).

Centrale onderzoeksvraag:

In welke mate is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling aan de Hoog Soeren 118 te Hoog Soeren in overeenstemming met de verplichtingen uit de Omgevingswet met betrekking tot gebieds- en soortbescherming?

Deelvragen:

1. Gebiedsbescherming
    - Ligt de planlocatie binnen of in de invloedssfeer van beschermde gebieden (zoals Natura 2000, NNN of provinciaal beschermde gebieden)?
    - Kan de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten veroorzaken op de waarden en instandhoudingsdoelen van deze gebieden?
    - Is aanvullende toetsing of vergunningverlening op grond van de Omgevingswet noodzakelijk ten aanzien van gebiedsbescherming?
2. Soortbescherming
    - Welke beschermde dier- en plantensoorten kunnen op of nabij de planlocatie voorkomen op basis van bureaustudie en veldonderzoek?
    - Heeft de voorgenomen ontwikkeling een (mogelijk) schadelijk effect op deze soorten of hun verblijfplaatsen?
    - Is nader soortgericht onderzoek of een vergunning op grond van de Omgevingswet vereist?
3. Wettelijk kader en methodiek
    - Welke wet- en regelgeving is van toepassing op deze ontwikkeling in het kader van de Omgevingswet (Ow)?
    - Welke onderzoeksmethoden zijn gebruikt om gebieds- en soortbescherming te beoordelen, en zijn deze conform de geldende richtlijnen?

4. Conclusie en vervolgstappen

    - In hoeverre vormt het plan een belemmering voor vergunningverlening onder de Omgevingswet?
    - Welke mitigerende of compenserende maatregelen of vervolgonderzoeken zijn nodig om te voldoen aan de wettelijke vereisten?

Voorliggend rapport geeft inzicht in het wettelijk kader, de gebruikte methodiek en de resultaten van het uitgevoerde onderzoek en eventuele vervolgstappen.

1.2 Planlocatie (huidige situatie)

De planlocatie is gelegen aan de onverharde weg 'Hoog Soeren' in het buiten gebied van Hoog Soeren in het buitengebied ten noorden van Hoog Soeren (Figuur 2). De planlocatie is gelegen is een bosachtige omgeving, en nabij enkele akkerbouwpercelen. Rondom de planlocatie zijn voornamelijk vrijstaande woningen gelegen. De relevante opstallen van de planlocatie bestaan uit een houtopslag (A, figuur 2), vier schuren (C, D, E, G), twee woningen (F, H) en twee onbebouwde percelen (B, I, figuur 2).

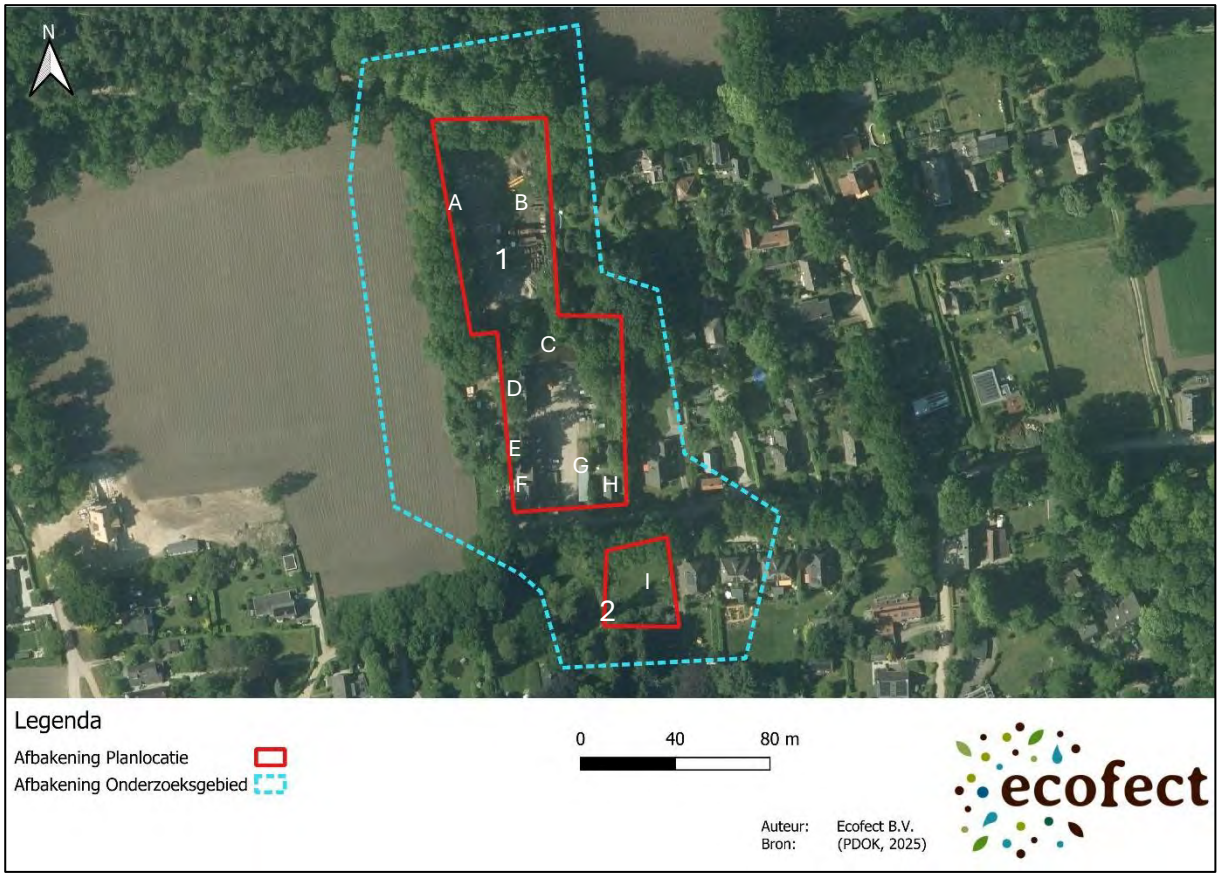

Figuur 1 - Opstallen

Opstal (figuur 2)	Opgetrokken uit	Bijzonderheden
A: Houtopslag	Houten constructie, metalen golfplaten zonder dakbeschot, achterwand (betongaas)	Geen zijwanden
B: Machineopslag (onverhard, niet-overkapt)	Agrarisch perceel, braakliggend	Opslagplaats hout, machines, banden, gronddepot
C: Kapschuur	Enkelwandige houten (gepotdekselde) wanden, in combinatie met golfplaten zonder dakbeschot	Voor een deel voorzien van een zolder, machineopslag, wanden open aan onderzijde
D: Machineberging met zolder	Enkelwandige houten (gepotdekselde) wanden, in combinatie met golfplaten zonder dakbeschot	Voorzien van een zolder, afgesloten ruimtes voor machineopslag
E: Loods	Gemetselde muren met luchtspouw, voorzien van houten gevelbekleding, golfplaten dak met dakbeschot	Opslag van materialen, kantine, kantoor
F: Woning (buiten beschouwing)	Gemetselde muren, luchtspouw, pannendak (platte pan), luchtspouw	Blijft intact, verbonden met gangetje aan opstal E
G: Berging	Houten enkelwandige wanden, voorzien van golfplaten dak zonder dakbeschot	Overkapping auto
H: Woning (vervallen)	Gemetselde muren, luchtspouw, pannendak (platte pan), luchtspouw Berging gemetselde muren, golfplaten dak	Gesneuvelde ruiten, vervallen staat, lekkage op diverse plaatsen, kelder
I: Grasveld + veranda	Braakliggend terrein begroeid met gras, omringd door opgaande vegetatie Veranda, Houten wanden, plat dak	

Het grotendeels onbebouwde terrein aan de noordzijde is onverhard, en betreft een braakliggend akkerbouw perceel. Het erf met de diverse schuren (zuidzijde, deelgebied 1, figuur 2) bestaat voornamelijk uit

erfverharding. De noord-, oost- en westzijde grenzen aan groenstroken/bosgebieden. Voor een nadere impressie van de planlocatie wordt verwezen naar bijlage 1.

Figuur 2 - Planlocatie en onderzoeksgebied

1.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De initiatiefnemer heeft het voornemen om de opstallen A, C, D, E, G, H, en I (veranda) te slopen, en de bouw van 7 woningen (met bijbehorende berging) te realiseren (3). Het terrein zal dan ook opnieuw ingericht worden. Daarnaast zal er één boom gekapt worden als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling om ruimte te maken voor een inrit, en er zullen diverse bomen inclusief onderbegroeiing aangeplant worden. De onderstaande werkzaamheden worden in ieder geval verwacht:

- Sloop- en Bouwwerkzaamheden
- Aan- en afvoer sloop- en bouwmateriaal
- Verwijderen en aanleggen van verharding
- Perceel bouwrijp maken
- Kappen enkele boom en aanplanten meerdere bomen
- Herinrichting terrein op een wijze die bij de toekomstige functie wonen verwacht kan worden

Voor inhoudelijke vragen over het ontwerp of de inrichting wordt verwezen naar de opdrachtgever.

Figuur 3 - Inrichting/ ontwerp planlocatie, (Uttiloch B.V., 2025)

2. Wettelijk kader

Bij het uitvoeren van activiteiten in de leefomgeving moet in het kader van de Omgevingswet beoordeeld worden of er sprake is van een effect op beschermde natuurwaarden. Deze beschermde natuurwaarden in de vorm van gebiedsbescherming, beschermde soorten en houtopstanden, worden in verschillende onderdelen binnen de Omgevingswet juridisch gekaderd. Daarnaast is in het kader van gebiedsbescherming het Natuurnetwerk Nederland (NNN) relevant. Evenals provinciaal aangewezen gebieden met speciale beschermingsstatus in het kader van natuur.

2.1 Natura 2000

Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) bevat een specifieke zorgplicht voor Natura 2000-gebieden (art. 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die mogelijk verslechterende of significant verstorende gevolgen hebben voor een Natura 2000-gebied, moet deze gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. Daarbij moet op basis van objectieve gegevens worden beoordeeld of negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden uitgesloten. Wanneer deze negatieve effecten niet uitgesloten kunnen worden dient er een nadere toetsing plaats te vinden of er sprake is van een vergunningplicht. Deze zorgplicht geldt altijd, ook bij activiteiten binnen een beheerplan of activiteiten zonder significant effect. Voor een verdiepende toelichting, van het wettelijk kader met betrekking tot Natura 2000-gebieden, wordt verwezen naar bijlage 2.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

De bescherming van het NNN is geregeld in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en nader uitgewerkt in provinciale omgevingsverordeningen. Op grond van het Bkl wijzen provincies in hun omgevingsverordening de NNN-gebieden aan en leggen zij de bijbehorende wezenlijke kenmerken en waarden vast. Ter bescherming en verdere ontwikkeling daarvan worden regels gesteld voor omgevingsplannen en projectbesluiten. Voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen binnen of in de nabijheid van het NNN waarvoor een wijziging van het omgevingsplan of een projectbesluit nodig is, geldt het 'ja, mits'- of 'nee, tenzij'-principe. Voor een verdiepende toelichting van het wettelijk kader met betrekking tot het NNN, wordt verwezen naar bijlage 2.

2.3. Provinciaal beschermde gebieden

Binnen de Omgevingswet is er ruimte voor provincies om gebieden met culturele, natuurlijke of landschappelijke waarde een beschermingsstatus toe te wijzen. Deze beschermde gebieden worden ingekaderd in provinciale omgevingsverordeningen. Enkele voorbeelden hiervan zijn Nationale landschappen, oude bosgroeiplaatsen en weidevogelgebieden.

2.4 Flora en fauna

Onder de Ow zijn beschermde flora en fauna onderverdeeld in drie verschillende beschermingsregimes. Vogelrichtlijn soorten, Habitatrichtlijn soorten en nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als ''andere soorten''). De verbodsbepalingen voor schadelijke handelingen voor Vogelrichtlijn soorten zijn opgenomen in artikel 11.37 Bal, voor Habitatrichtlijn soorten in artikel 11.46 Bal. en voor ''andere soorten'' in artikel 11.54 Bal.

Provincies kunnen als bevoegd gezag algemeen voorkomende soorten uit de categorie ''andere soorten'' vrijstellen van de vergunningsplicht. Ongeacht een eventuele vrijstelling geldt voor alle soorten steeds de specifieke zorgplicht van artikel 11.27 Bal. Deze zorgplicht verplicht degene die werkzaamheden uitvoert met mogelijke negatieve gevolgen voor planten en dieren om, binnen de grenzen van wat redelijkerwijs kan worden verlangd, maatregelen te treffen ter voorkoming van onnodige schade.

De exacte verbodsbepalingen en een eventueel vergunningsproces zijn uiteengezet in bijlage 2.

2.5 Houtopstanden

Een beschermde houtopstand beslaat een oppervlakte van 10 are of meer, of bestaat uit een beplanting van twintig bomen of meer in een rij, gerekend over het totaal aantal rijen. Volgens artikel 5.165b Bkl is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten (zie bijlage 2).

2.6. Algemene en specifieke zorgplicht

De Omgevingswet kent een *algemene zorgplicht* en een *specifieke zorgplicht* voor natuur. De algemene zorgplicht (artikelen 1.7 en 1.8 Omgevingswet) geldt voor iedereen en voor alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. Deze verplicht tot zorgvuldig handelen en het voorkomen van onnodige schade aan mens, milieu en natuur.

Daarnaast bestaat een specifieke zorgplicht voor natuur, die nader is uitgewerkt in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), voor:

- *natuurgebieden* (o.a. artikel 11.6 Bal),
- *soorten* (artikel 11.27 Bal),
- *houtopstanden* (artikel 11.116 Bal). Welke specifieke zorgplicht van toepassing is en hoe deze toegepast wordt, hangt af van de aanwezigheid van deze waarden en van de aard van de werkzaamheden.

De specifieke zorgplicht verplicht initiatiefnemers om negatieve effecten op natuur zoveel mogelijk te *voorkomen*, waar nodig te *beperken*, indien dat niet mogelijk is, de activiteit *niet uit te voeren*, en pas als laatste stap schade te *compenseren*.

Voor soorten geldt deze plicht onder meer voor wettelijk beschermde soorten (zoals vogels en vleermuizen), maar ook voor kwetsbare en bedreigde soorten, waaronder soorten van de Rode Lijst. Voor sommige algemeen voorkomende soorten kunnen provinciale vrijstellingen gelden, zonder dat dit de verplichting tot zorgvuldig handelen opheft. In de bijlage is een nadere uitwerking van de Specifieke zorgplicht opgenomen.

3. Methode

Werkwijze

1. Door middel van bureauonderzoek is onderzocht welke flora en fauna (beschermde soorten en rode lijst-soorten) in de omgeving van de planlocatie zijn waargenomen. Hierbij is gebruik gemaakt van de actuele verspreidingsgegevens (verspreidingsatlassen en relevante literatuur) en waarnemingen uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) in een periode van de afgelopen vijf jaar tot een afstand van vijf kilometer van de planlocatie.

2. Op 12 februari 2026 is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd door ecologisch deskundige [redacted] Daarbij werden de, op de planlocatie aanwezige, natuurwaarden geïnventariseerd en beoordeeld met behulp van een verrekijker en zaklamp. Weersomstandigheden waren ±5˚C, zonnig met matige wind. Er is gekeken naar biotopen op en rond de planlocatie, naar (aanwijzingen van) mogelijke groeiplaatsen van beschermde flora en naar (aanwijzingen van) vaste rust- en verblijfplaatsen, verbindingszones en foerageergebieden van de beschermde fauna. Relevante waarnemingen zijn vastgelegd met behulp van foto's.

3. Op basis van de resultaten uit het bureauonderzoek en de aangetroffen biotopen tijdens het veldonderzoek zijn de soorten die ooit zijn waargenomen of redelijkerwijs kunnen voorkomen op en rond de planlocatie benoemd en onderbouwd in het hoofdstuk Soortbescherming (hoofdstuk 6).

4. De ligging van het plangebied ten opzichte van nabijgelegen beschermde gebieden (Natura 2000, NNN en Nationale Landschappen en overige beschermde gebieden) wordt opgezocht. Op basis van de ligging en de voorgenomen werkzaamheden is beoordeeld of er sprake is van negatieve effecten. Dit is uitgewerkt in hoofdstuk 4 Gebiedsbescherming.

5. Door middel van een nauwkeurige analyse van deze data en waarnemingen is:

    a. bepaald of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand zijn uit te sluiten of dat hiervoor een aanvullend onderzoek noodzakelijk is,

    b. een inschatting gemaakt van de mogelijk te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies,

    c. bepaald of de bescherming van houtopstanden aan de orde is.

6. De opgestelde rapportage is onafhankelijk gecontroleerd en beoordeeld door een tweede lezer. Deze tweede lezer heeft gecontroleerd op ecologische juistheid en zorgvuldigheid. En fungeert als check bij twijfel en grote meningsverschillen.

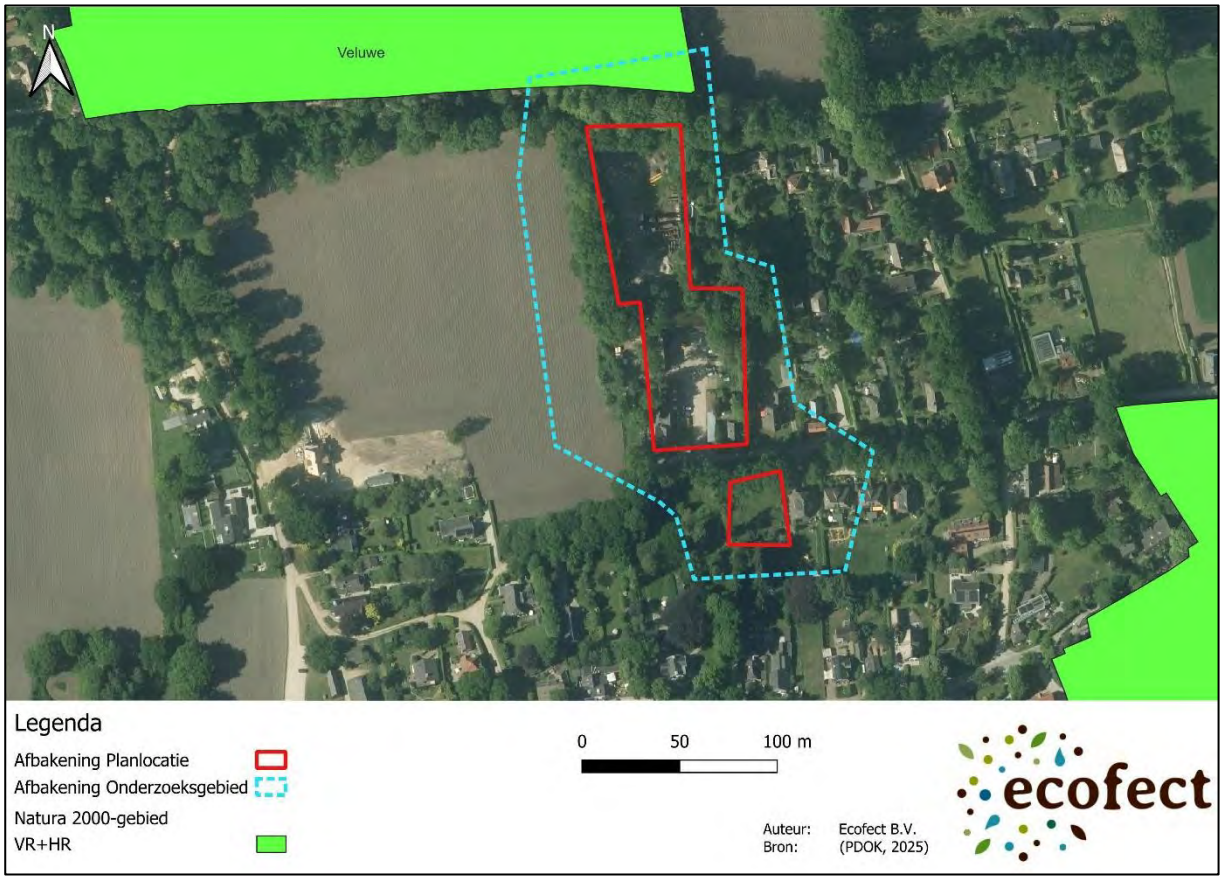
4. Gebiedsbescherming

4.1 Natura 2000

In Europa is een netwerk van beschermde gebieden opgezet. Dit zijn de zogenoemde Natura 2000-gebieden. Deze gebieden zijn onder de Omgevingswet strikt beschermd. Zie hoofdstuk 2 Wettelijk kader en bijlage 2 voor een verdieping van het wettelijk kader. In onderstaand hoofdstuk wordt getoetst of de betreffende ruimtelijke ontwikkeling een negatief effect heeft op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Nabijgelegen Natura 2000-gebied(en)

Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied de Veluwe ligt op 30 meter van de planlocatie (figuur 4). Natura 2000-gebied de Veluwe is gevoelig voor stikstofdepositie.

Figuur 4 – 30 meter t.o.v. Natura 2000-gebied De Veluwe

De Veluwe

De Veluwe bestaat overwegend uit droge bossen, droge en natte heide, vennen en stuifzanden. Het hoogste gedeelte van de Veluwe ligt op ruim 100 m boven NAP. Tot 1900 was de Noord-Veluwe één uitgestrekt stuifzandgebied. Tegenwoordig is er in totaal nog 1400 hectare stuifzand op de Veluwe. Bij Kootwijk is één van de grootste actieve stuifzandgebieden van Europa. Plaatselijk komen in de heiden natte (o.a. Leemputten bij

Staverden) of droge (o.a. Harskamp) heischrale graslanden, jeneverbesstruwelen, vennen, natte heide en hoogveenkernen (Mosterdveen) voor. In het beekdal van de Hierdense en Staverdense Beek worden schraallanden aangetroffen. Langs de randen van de Veluwe ontspringen de (sprengen)beken, waar beekvegetaties en zeer plaatselijk bronbossen voorkomen. (Natura 2000, 2026)

Stikstofdepositie

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen kunnen mogelijk leiden tot toename in stikstofdepositie op de daarvoor gevoelige nabije Natura 2000-gebieden. Stikstofdepositie zorgt voor verzuring en vermesting van deze gebieden waardoor instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kunnen komen. De berekening van mogelijke stikstofdepositie, in de verschillende fases van de ruimtelijke ontwikkeling (realisatie- en nieuwe gebruiksfase) door middel van de Aerius-calculator, is noodzakelijk. Dit is nodig om te kunnen bepalen of vervolgstappen in het kader van de Ow noodzakelijk zijn.

Overige effecten

Vanwege de ligging van de planlocatie buiten het Natura 2000-gebied is oppervlakte verlies en versnippering uitgesloten. Overige negatieve effecten zoals verstoring door licht, geluid, trilling, mechanische effecten, verontreiniging en verdroging worden kunnen niet worden uitgesloten vanwege de geringe afstand (30 meter) tussen de planlocatie en het Natura 2000-gebied. Op de planlocatie is mogelijk geschikt biotoop aanwezig voor aangewezen doelsoorten van het Natura 2000-gebied. Effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende gebied zijn mogelijk aan de orde.

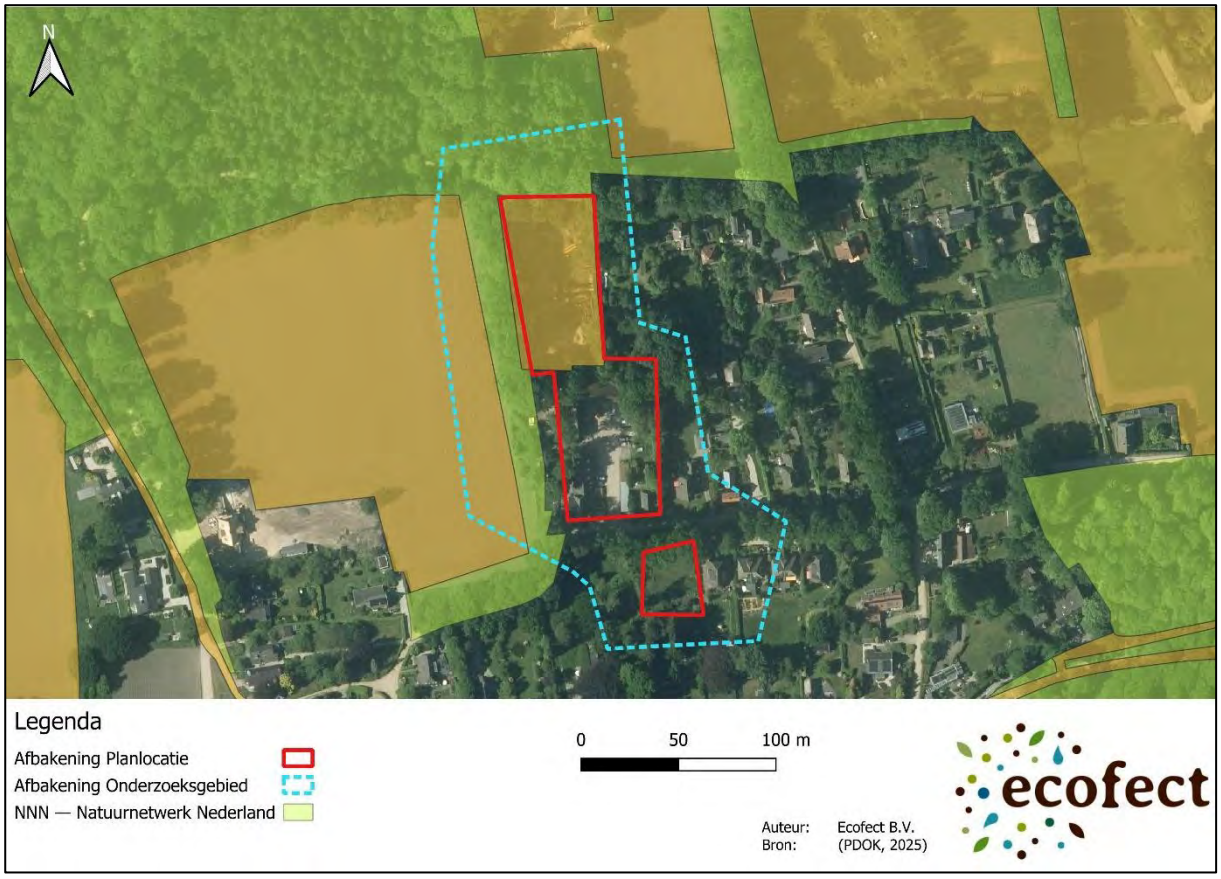
Conclusie Natura 2000

In relatie tot de geplande ontwikkelingen wordt mogelijk een toename van stikstofdepositie verwacht in de aanleg- en nieuwe gebruiksfase. Een stikstofberekening door middel van de Aerius-calculator is noodzakelijk.

Vanwege de geringe afstand tussen de planlocatie en het Natura 2000-gebied de Veluwe, en de omvang van de voorgenomen ontwikkeling worden overige effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende gebied niet uitgesloten. Nadere toetsing in de vorm van een voortoets Natura 2000 voor overige effecten is noodzakelijk.

4.2 Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene Ontwikkelingszone (GO)

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In Gelderland is het NNN als GNN en GO aangewezen. Voorheen werd dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Figuur 5 – Grenst aan het Gelderse Natuurnetwerk

Conclusie GNN en GO

Het plangebied grenst aan het Gelderse Natuurnetwerk hetwelk geen externe werking kent.

De planlocatie overlapt met gronden die zijn aangemerkt als de groene ontwikkelingszone (Figuur 5). Een GO-Toets is niet noodzakelijk, aangezien de gronden gelegen binnen groene ontwikkelingszone enkel worden ontdaan van bebouwing, en materiaal in de vorm van landbouwvoertuigen, onderdelen en houtopslag. Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling zal er geen bebouwing opgetrokken worden op gronden die onderdeel uitmaken van de voorgenomen ontwikkelingszone. Een GO-toets is daarom niet noodzakelijk.

4.3 Nationaal landschap

De Nationale Landschappen zijn gebieden met specifieke kenmerken zoals beekdalen, terpen, landbouw en waterbeheersing. In diverse regelingen is vastgelegd dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in deze gebieden alleen mogelijk zijn als deze kernkwaliteiten van het landschap behouden blijven of doorontwikkeld worden. De provincies zijn verantwoordelijk voor het aanhouden van grenzen en de kernkwaliteiten.

Figuur 6 - Gelegen buiten Nationaal landschap

Nationaal Landschap Veluwe

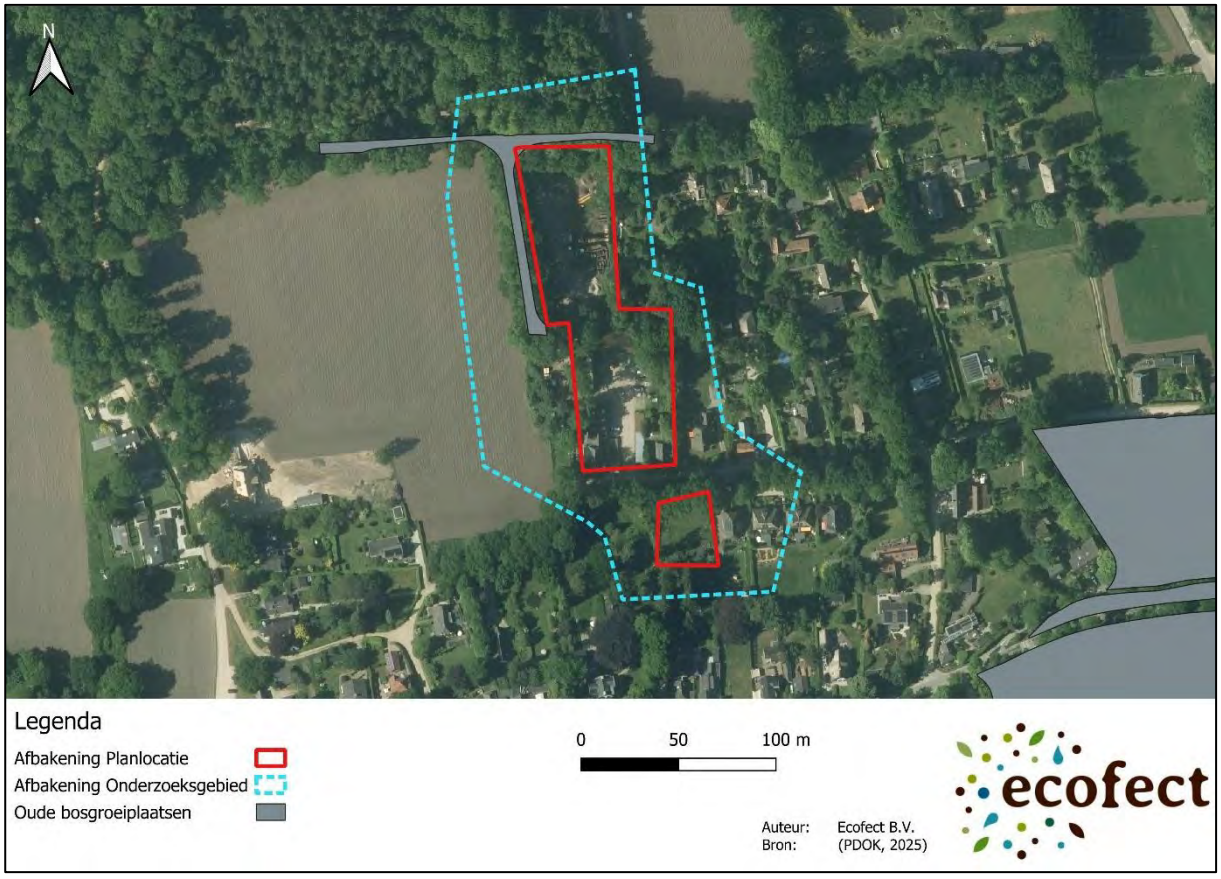
- De groene long van Nederland; De Veluwe vormt het grootste aaneengesloten natuurgebied van Nederland en fungeert als “groene long” tussen sterk verstedelijkte gebieden zoals Arnhem, Apeldoorn, Zwolle en de Randstad.
- Grootschaligheid en ‘eindeloosheid; De Veluwe biedt een unieke ervaring van rust, ruimte en uitgestrektheid. Voor mens en dier is er een zeldzame mate van aaneengesloten natuur zonder veel bebouwing.
- Unieke aardkundige kwaliteiten
- Grote landschappelijke afwisseling (open heidevelden, dichte bossen, stuifzanden, vennen, agrarische enclaves
- Bijzonder watersysteem
- Weinig bebouwing
- Grote variatie in bostypen
- Rust, ruimte en donkerte

Conclusie Nationaal landschap

Beoogde ontwikkelingen vinden grotendeels plaatst buiten de grenzen van gebied dat is aangemerkt als Nationaal landschap (Figuur 6). Omdat kernkwaliteiten gewaarborgd blijven, zijn wettelijke consequenties met betrekking op het Nationaal landschap niet aan de orde. Verdere toetsing is niet noodzakelijk.

4.4 Overig Provinciaal beschermde gebieden

Binnen de provincie Gelderland zijn provinciaal beschermde gebieden aangewezen zoals oude bosgroeiplaatsen, weidevogelgebieden en natte landnatuur. Deze gebieden worden om uiteenlopende redenen beschermd. Om de invloed van de voorgenomen ontwikkeling op nabijgelegen oude bosgroeiplaatsen en weidevogelgebieden te kunnen bepalen, is de ligging van de planlocatie en de aard / omvang van de voorgenomen ontwikkeling in relatie tot de deze beschermde gebieden onderzocht.

Figuur 7 - Overige beschermde gebieden

Overig Provinciaal beschermde gebieden

De planlocatie grenst aan gebied hetwelk is aangewezen als oude bosgroeiplaats (Figuur 7). Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling zullen de oude bosgroeiplaatsen niet aangetast worden.

Het is dan ook uitgesloten dat de voorgenomen ontwikkeling de wezenlijke waarden en kernkwaliteiten van deze gebieden beïnvloedt. Wettelijke consequenties met betrekking op deze gebieden zijn niet aan de orde. Verdere toetsing is niet noodzakelijk.

5. Houtopstanden

Op de planlocatie worden geen bomen gekapt zoals bedoeld in het onderdeel houtopstanden van de Omgevingswet (zie paragraaf 2.4). Een schadelijke handeling flora- en fauna-activiteit op dit onderdeel van de Omgevingswet is niet aan de orde.

6. Soortbescherming

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het bureauonderzoek en de waarnemingen uit het veldbezoek besproken, onderbouwd en getoetst. Op basis van deze toetsing vindt er een effectbeoordeling plaats. Hieruit volgen mogelijk verdere stappen.

Het hoofdstuk soortbescherming is onderverdeeld in beschermde planten, vogels, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen, overige soorten en Rode Lijst-soorten. Binnen deze groepen zijn enkele soorten vrijgesteld voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie bijlage 3) Deze vrijgestelde soorten vallen onder de specifieke zorgplicht, en dienen op diervriendelijke en zorgvuldige wijze te worden behandeld (zie bijlage 2). Binnen dit hoofdstuk worden meerdere ecologische vaktermen gebruikt. Voor de betekenis van deze begrippen wordt verwezen naar de verklarende woordenlijst in bijlage 4.

6.1 Vaatplanten

Op basis van NDFF zijn geen waarnemingen bekend van beschermde flora nabij de planlocatie (NDFF, 16 februari 2026). Het perceel is tijdens het veldonderzoek nauwkeurig onderzocht op habitatsgeschiktheid voor de van nature voorkomende beschermde vaatplanten. De bebouwde delen, en te bebouwen gebied zijn voornamelijk verhard en vergrast. De vegetatie rondom de opstallen bestaat overwegend uit braamstruweel wat duidt op een voedselrijk milieu. Daarnaast zijn er geen (groeiplaatsen van) beschermde flora aangetroffen. Vanwege het ongeschikte habitat, en het stikstofrijke milieu bekende verspreidingsgebied van beschermde flora wordt de aanwezigheid van deze planten uitgesloten.

Er is eveneens Japanse duizendknoop (invasieve exoot) aangetroffen aan de noordzijde van de planlocatie. In het kader van de specifieke zorgplicht dient de initiatiefnemer deze zorgvuldig te verwijderen.

Effectbeoordeling

Aangezien beschermde flora niet aanwezig zijn op de planlocatie is een effect van de ingreep op beschermde flora in relatie tot de Omgevingswet uitgesloten.

Conclusie

Ten aanzien van flora worden schadelijke handelingen flora en fauna activiteit zoals bedoeld in de Omgevingswet uitgesloten. Een nader onderzoek flora is niet noodzakelijk.

6.2 Vogels

Op basis van NDFF zijn waarnemingen bekend van onderstaande vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (zie tabel 1). Voor deze vogels geldt dat de verbodsbepalingen het gehele jaar gelden (zie bijlage 5 voor de volledige lijst met jaarrond beschermde nesten in de provincie Gelderland.

Gelderland

Tabel 2 - Waargenomen vogels met jaarrond beschermde nesten (NDFF, 16 februari 2026)

Nederlandse naam	**Wetenschappelijke naam**	**Bescherming**
Boomvalk	*Falco subbuteo*	Categorie 1
Buizerd	*Buteo buteo*	Categorie 1
Gierzwaluw	*Apus apus*	Categorie 1
Havik	*Accipiter gentilis*	Categorie 1
Huismus	*Passer domesticus*	Categorie 1
Ransuil	*Asio otus*	Categorie 1
Sperwer	*Accipiter nisus*	Categorie 1
Categorie 1: Jaarrond beschermd nest		

Huismus

De huismus maakt gebruik van bebouwing als nestplaats. De te slopen woning (H, Figuur 2) binnen de grenzen van het plangebied beschikt over een pannendak in combinatie met windveren. De opstal beschikt over enkele invliegopening aangezien de woning in zeer vervallen staat is. Het dak van de woning biedt dan ook toegankelijke ruimte voor nestelgelegenheid. Bovendien is deze woning omringd door opgaande vegetatie in de vorm van struikgewas, en diverse bomen waardoor het habitat zeer geschikt is. De loods (E, figuur 2) beschikt eveneens over potentie voor nestelgelegenheid, aangezien de opstal is voorzien van golfplaten in combinatie met dakbeschot. De golfplaten zijn toegankelijk en voorzien van dakbeschot. Er kan dan ook niet worden uitgesloten dat de loods beschikt over verblijfplaatsen van de huismus.

De andere woning (F. Figuur 2), is nauwelijks/niet toegankelijk vanwege de aanwezigheid van nauwsluitende platte pannen, en de afwezigheid van invliegopeningen. De overige opstallen zijn eveneens niet in potentie geschikt aangezien dakbeschot ontbreekt, en in potentie geschikte ruimte voor nestelgelegenheid ontbreekt.

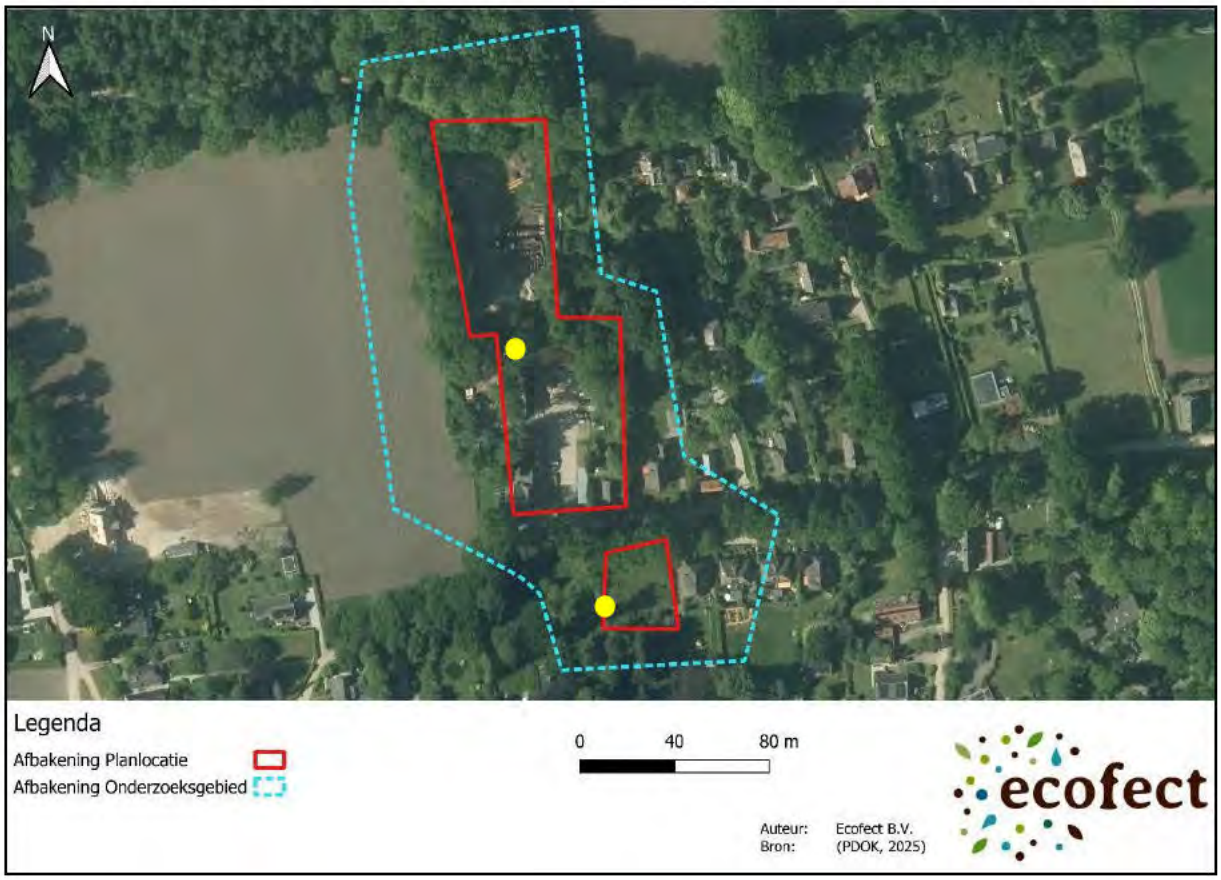
Gierzwaluw

De gierzwaluw maakt ook gebruik van menselijke bebouwing als nestplaats en heeft een voorkeur voor stedelijk versteend gebied. De planlocatie is gelegen in een bosrijk (agrarisch) gebied. De aanwezige bebouwing is uitvoerig onderzocht op de potentie voor nestplaatsen van gierzwaluwen. Geen van de bebouwing is biedt in potentie geschikte nestelgelegenheid voor de gierzwaluw. De te slopen woning heeft wel één invliegopening, maar het ontbreekt aan uitvalhoogte. Bovendien wordt deze woning omringd door hoge bomen, wat betekend dat deze woning geïsoleerd ligt van overige bebouwing. De aanvliegroute wordt eveneens belemmerd door de aanwezigheid van deze bomen. Daarnaast lekt het dak van de woning op diverse plaatsen waardoor de aanwezigheid van een toegankelijke droge nestplaats niet vanzelfsprekend is. Er kan dan ook worden gesteld dat de gierzwaluw geen gebruik maakt van de planlocatie.

Uilen en roofvogels

Op basis van NDFF zijn waarnemingen bekend van enkele uilen en roofvogels binnen 1km van de planlocatie (NDFF, 2021-2026), namelijk: blauwe kiekendief, boomvalk, buizerd, havik, sperwer, torenvalk, zeearend, bosuil en ransuil. De blauwe kiekendief broedt op de grond in open terrein en leeft in open vochtige gebieden. De planlocatie is ongeschikt voor de blauwe kiekendief. De bosuil en torenvalk maken doorgaans gebruik van een holte of nestkast, dewelke niet zijn aangetroffen binnen de grenzen van het plangebied.

Van de bovengenoemde soorten broeden de boomvalk, buizerd, havik, sperwer, zeearend, en ransuil in bomen. Binnen de grenzen van het plangebied is een horst aan de noordzijde aangetroffen, en mogelijk een horst aan de zuidzijde (figuur 8). Er zijn geen sporen aangetroffen onder het horst(en) die duiden op recent gebruik, maar er kan niet worden uitgesloten dat het horst(en) functioneert als vaste verblijfplaats van een van de waargenomen soorten. Gezien het voorkeurshabitat van de waargenomen boombewonende soorten kan gesteld worden dat de zeearend geen gebruik maken van het nest. Om de functie van het horst(en) te bepalen, en om vast te stellen welk soort gebruik maakt van het horst(en) is nader onderzoek noodzakelijk.

Figuur 8 – Aangetroffen horsten binnen grenzen plangebied (gele stip)

Kerkuil / Steenuil

De te slopen opstallen, met uitzondering van de loods en de woning (opstal E en F. figuur 2) bevatten geschikte invliegopeningen en bieden in potentie geschikte ruimte voor nestelgelegenheid. Er zijn diverse sporen in de vorm van braakballen, ruiveren en prooiresten aangetroffen van de kerkuil in de kapschuur, machineberging, en de werkplaats (Opstal C, D, E, figuur 2). Echter, er kan niet worden uitgesloten dat de steenuil geen gebruik

maakt van de planlocatie, aangezien enkele braakballen van een kleiner formaat zijn aangetroffen. Om de functie van de planlocatie vast te stellen voor de kerk-/steenuil is nader onderzoek noodzakelijk.

Boerenzwaluw

De te slopen opstallen zijn uitvoerig geïnspecteerd op de kenmerkende komvormende nesten aan de dakconstructies van de te slopen opstallen. In de kapschuur en machineberging (Opstal C en D, figuur 2) zijn twee nesten van deze soort aangetroffen. Het is aannemelijk dat enkele paartjes boerenzwaluwen broeden in en rondom de planlocatie.

Categorie 2 vogelsoorten

Op de planlocatie zijn naast nesten van de boerenzwaluw geen rust of voortplantingsplaatsen van overige categorie 2 soorten zoals de ekster, spreeuw of boomkruiper. waargenomen. De bomen op de planlocatie en invloedsfeer zijn geïnspecteerd op holtes, hetwelk niet aangetroffen zijn, met uitzondering van een boomholte ten noorden van woning H (figuur 2). Echter, deze holte zit op circa 80 centimeter hoogte vanaf het maaiveld, en was volledig te inspecteren. Sporen van gebruik door broedvogels ontbraken.

Algemene broedvogels

De planlocatie is uitvoerig geïnspecteerd op aanwijzingen van nesten van algemene broedvogels. In het te slopen huis, de bomen en overige vegetatie op en rondom de planlocatie zijn enkele nesten van algemene broedvogels waargenomen, zoals houtduif, merel en roodborst. In de andere opstallen zijn ook enkele restanten waargenomen van oud nestmateriaal. Er wordt dan ook veel in potentie geschikte ruimte voor nestelgelegenheid geboden aangezien er veel opgaande vegetatie aanwezig is, en gebouwen grotendeels toegankelijk zijn.

Effectbeoordeling

Uit de bevindingen van het soort specifieke verkennend onderzoek naar vogelsoorten op de planlocatie kunnen vaste of tijdelijke rust- en/of voortplantingsplaatsen van huismus, kerk-/steenuil, boerenzwaluw en algemene broedvogels, zoals merel en houtduif niet worden uitgesloten. Bovendien zijn er twee horsten aangetroffen binnen de grenzen van het plangebied dewelke in gebruik kunnen zijn als vaste rust- en/of voortplantingsplaats van boomvalk, sperwer, buizerd, havik of ransuil.

Voor nestplaatsen van algemene broedvogels geldt dat enkel het bezette nest beschermd is. Werkzaamheden met schadelijke effecten op nestplaatsen van algemene broedvogels wordt geen vergunning verleend, omdat het uitvoeren van de sloop- en snoeiwerkzaamheden buiten het broedseizoen (15 maart- 15 juli) over het algemeen een goed alternatief vormt met inachtneming van dat vogelsoorten jaarrond tot broeden kunnen komen. In het kader van de Omgevingswet zijn alle in gebruik zijnde nesten van inheemse vogelsoorten beschermt, ongeacht de periode of tijd van het jaar. Bij aanwezigheid van broedende vogels moet worden gewacht met het uitvoeren van werkzaamheden totdat betreffende broedende vogel uitgebroed is en jongen uitgevlogen zijn, of een andere passende maatregel genomen worden om verstoring te voorkomen.

Er zijn twee nestplaatsen aangetroffen van boerenzwaluw in de schuren C en D (figuur 2). Bij de voorgenomen ontwikkeling zullen de betreffende opstallen en nesten verloren gaan. Op de planlocatie wordt geen vee gehouden, waardoor er relatief minder voedselaanbod aanwezig is, dan op plaatsen waar dit wel het geval is. De boerenzwaluw is beschermd onder categorie 2 van jaarrond beschermde broedvogels vallen. Voor categorie 2 soorten geldt dat dit nesten van vogels zijn die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich

elders te vestigen, maar dusdanig kwetsbaar zijn dat aangetoond moet worden dat er voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen. De planlocatie is gevestigd in een gebied met in de directe omgeving enkele agrarische bedrijven, en verschillende woonlocaties met open schuren. Aangezien er in de huidige situatie geen vee aanwezig is, is de aanwezigheid van vee geen vereiste bij een alternatieve nestlocatie. Er kan worden gesteld dat er voor de boerenzwaluw alternatieve nestlocaties aanwezig zijn in de directe omgeving. Om verstoring of beschadiging van bezette nesten van boerenzwaluw te voorkomen wordt het noodzakelijk geacht de sloopwerkzaamheden buiten de broedtijd van boerenzwaluw uit te voeren (mei-augustus).

Mogelijk bevinden in de te slopen woning en de loods (Opstal H, , figuur 2) enkele nesten van huismussen. Bij sloop van de opstallen zouden deze verloren gaan. Aangezien de huismus beschikt over een beschermd nest hetwelk jaarrond functioneert als vaste rust- en/of voortplantingsplaats, is het verwijderen van dergelijke nestplaatsen schadelijk. Om uit te kunnen sluiten of huismussen een nestplaats bezetten in de te slopen woning zal een nader onderzoek naar huismus moeten plaatsvinden. Er kan ook niet worden uitgesloten dat kerk-/steenuilen gebruik maken van de opstallen (C en D, figuur 2), aangezien diverse sporen aangetroffen zijn. Om de functie van de planlocatie voor de kerk-/steenuil te bepalen dient nader onderzoek naar deze soorten plaats te vinden.

Op de planlocatie en invloedsfeer zijn een tweetal horsten aangetroffen, waarvan één mogelijk recent gebruikt is geweest gezien de kenmerken van het horst. De bomen blijven intact bij de voorgenomen ontwikkeling waardoor het is uitgesloten dat de horsten verloren gaan. Beide bomen bevinden zich binnen tien meter afstand van plaatsen waar sloop- en/of bouwactiviteit plaats zal gaan vinden. Soorten die een dergelijk horst bezetten zijn over het algemeen verstoringsgevoelig. De voorgenomen ontwikkeling zou dan ook kunnen leiden tot verstoring en verlating van het horst. Horsten hebben een beschermde status, aangezien deze vaak in gebruik zijn door soorten die jaarlijks terugkeren, of jaarrond gebruik maken van de betreffende verblijfplaats. Nader onderzoek moet uitsluiten of de horsten in gebruik zijn, en welk soort (boomvalk, sperwer, buizerd, havik of ransuil) gebruik maakt van de horst(en).

Conclusie

Ten aanzien van vogels worden mogelijk schadelijke handelingen flora en fauna activiteit zoals bedoeld in de Omgevingswet verwacht. Een nader onderzoek huismus, kerk-/steenuil, en functie horst(en) is noodzakelijk. Ook dienen de sloop- en kapwerkzaamheden uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van algemene broedvogels en boerenzwaluw (15 maart- augustus).

6.3 Vleermuizen

Het functioneel leefgebied van beschermde vleermuizen (artikel 3.5 Habitatrichtlijn bijlage IV) bestaat uit een netwerk van verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden.

Vleermuissoorten gebruiken gedurende het jaar een scala aan verblijfplaatsen voor uiteenlopende functies, daardoor variëren ook de eisen die zij aan de verblijfplaatsen stellen. Afhankelijk van de functie van het verblijf en de soort vleermuis, spelen factoren zoals het microklimaat van het verblijf, verstoring door licht en geluid, veiligheid tegen predatoren, de bouwstijl en de ligging van het object een rol in de geschiktheid ervan als verblijfplaats voor vleermuizen. In onderstaande tabel (tabel 1) zijn de recente vleermuiswaarnemingen schematisch weergegeven.

Tabel 3 - Waargenomen beschermde vleermuizen (NDFF, 17 februari 2026)

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Franjestaart	*Myotis nattereri*	Habitatrichtlijn bijlage IV
Gewone dwergvleermuis	*Pipistrellus pipistrellus*	Habitatrichtlijn bijlage IV
Gewone grootoorvleermuis	*Plecotus auritus*	Habitatrichtlijn bijlage IV
Laatvlieger	*Eptesicus (Cnephaeus) serotinus*	Habitatrichtlijn bijlage IV
Meervleermuis	*Myotis dasycneme*	Habitatrichtlijn bijlage IV
Rosse vleermuis	*Nyctalus noctula*	Habitatrichtlijn bijlage IV
Ruige dwergvleermuis	*Pipistrellus nathusii*	Habitatrichtlijn bijlage IV
Watervleermuis	*Myotis daubentonii*	Habitatrichtlijn bijlage IV

Gebouwbewonende soorten

Tijdens het veldbezoek zijn de opstallen uitvoerig onderzocht op de potentie van verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuissoorten. Enkele opstallen beschikken over toegankelijke tussenruimtes, of afgesloten ruimtes zoals een luchtspouw. De te slopen woning (opstal H, figuur 2) bevat een luchtspouw en over toegankelijke invliegopeningen. Langs de gevelranden sluiten de boeidelen niet aan, en er ontbreken enkele stenen/planken waardoor er invliegopeningen aanwezig zijn hetwelk toegang kunnen geven tot de luchtspouw of ruimte in het dak.

De loods (opstal E, figuur 2) beschikt eveneens over enkele invliegopeningen, aangezien de houten gevelbekleding niet nauw sluit. Het dakoverstek kiert eveneens bij aansluiting op de gemetselde muren. Aan de binnenzijde zijn de wanden en het dak geïsoleerd waardoor er mogelijk donkere tussenruimtes aanwezig zijn.

De overige opstallen zijn allen opgetrokken uit enkelwandige houten wanden, en zijn gedekt met golfplaten zonder dakbeschot. Deze opstallen beschikken over tal van invliegopeningen langs de randen, maar het ontbreekt aan donkere tussenruimtes zoals een spouwmuur of ruimtes achter houten beplating. Van gewone grootoorvleermuis is bekend dat zij graag een verblijfplaats bezetten op donkere zolders verscholen achter draagbalken. De zolders van de te slopen schuren zijn dan ook geschikt aangezien deze toegankelijk zijn. Draagbalken en de vloeren zijn uitvoerig geïnspecteerd met een felle zaklamp en verrekijker. Sporen zoals vleermuisuitwerpselen en afgebeten vleugels van vlinders zijn aangetroffen. Tijdens het veldbezoek zijn geen individuen aangetroffen achter draagbalken of tussen spleten.

Aanwezigheid van een vaste rust en/of voorplantingsplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten kan niet worden uitgesloten. De te slopen woning en drie schuren zijn geschikt (Opstal C, D, E, H. Figuur 2), en bieden mogelijk (in potentie geschikte ruimte voor) verblijfplaatsen voor gebouwbewonende soorten.

Boombewonende soorten

Op en binnen de invloedsfeer van de planlocatie zijn geen bomen aanwezig met doorlopende holten of loshangend schors, die kunnen dienen als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten, zoals de rosse vleermuis of watervleermuis. De aanwezigheid van een vaste rust en/of voorplantingsplaats voor boombewonende vleermuissoorten op of binnen de invloedsfeer van de planlocatie is uitgesloten.

Onmisbare vliegroutes of essentieel foerageergebied

Op en nabij de planlocatie zijn diverse lijnvormige elementen aanwezig die in verbinding staan met andere groenstructuren. Deze lijnelementen in de vorm van bomen blijven allen intact, en worden in te toekomst verstrekt.

Op de planlocatie zijn enkele groenstructuren (in de vorm van een tuininrichting) aanwezig die vleermuizen kunnen gebruiken om te foerageren. Deze structuren blijven bestaan. Rond de planlocatie zijn voldoende alternatieve foerageerlocaties aanwezig. Binnen de planlocatie is foerageergebied hetwelk niet verloren gaat.

Effectbepaling

Uit de bevindingen van het verkennende soortenonderzoek naar vleermuissoorten op de planlocatie kunnen vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten, zoals gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger niet worden uitgesloten. In onderstaande tabel zijn de verwachte soorten en soort-functie combinaties die niet uitgesloten kunnen worden schematisch weergegeven.

Tabel 4 - Te verwachte soort-functie combinaties (groen) op de planlocatie

	Gewone dwergvleermuis	Ruige dwergvleermuis	Kleine dwergvleermuis	Laatvlieger	Gewone grootoor-vleermuis	Meervleermuis
Zomerverblijfplaats						
Kraamverblijfplaats						
Paarverblijfplaats						
(Massa)winterverblijf plaats	Geen massa*					
Essentiele vliegroute						
Essentieel foerageergebied						

*Van gewone dwergvleermuis is bekend dat ze bij aanhoudende vorst migreren naar zogenaamde massawinterverblijfplaatsen. De gebouwen op de planlocatie zijn enkel geschikt als gewone winterverblijfplaatsen.

Door de geplande werkzaamheden kunnen verstorende effecten op aanwezige vleermuizen plaatsvinden, bovendien kunnen verblijfplaatsen worden beschadigd of vernietigd. Voordat werkzaamheden worden gestart moet eerst worden onderzocht of de planlocatie in gebruik is door gebouwbewonende vleermuizen door conform het vleermuisprotocol (NGB, geactualiseerd voor meervleermuis 2025) nader onderzoek uit te voeren.

Conclusie

Vervolgstappen noodzakelijk voor vleermuissoorten. De planlocatie dient te worden onderzocht met meerdere personen.

6.4 Grondgebonden zoogdieren

Tabel 5 - Waargenomen beschermde grondgebonden zoogdieren (NDFF, 17 februari 2026)

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming	Provinciale vrijstelling
Boommarter	*Martes martes*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Bunzing	*Mustela putorius*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Damhert	*Dama dama*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Das	*Meles meles*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Edelhert	*Cervus elaphus*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Eekhoorn	*Sciurus vulgaris*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Steenmarter	*Martes foina*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Wild zwijn	*Sus scrofa*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Wolf	*Canis lupus*	Habitatrichtlijn bijlage IV	Nee

Boommarter

Het habitat van de planlocatie is voor boommarter is geschikt vanwege aanwezigheid van verbindende houtwallen, naastgelegen bosfragmenten en potentiële verblijfplaatsen (boomholten, takkenhopen of tussen boomwortels). Met name aan de noordzijde van de planlocatie zijn deze elementen aanwezig. Er zijn immers diverse takkenhopen in combinatie met dichte hagen aanwezig.

Aan de oostzijde van deelgebied 1 zijn eveneens dichte struwelen in combinatie met een kleine grondwal aanwezig. Aan de zuidzijde van deelgebied 1 is eveneens een boomholte op 80 cm hoogte van het maaiveld aanwezig. Deze boomholte is in potentie ongeschikt, gezien de geringe hoogte. Er kan dan ook niet worden uitgesloten dat de boommarter een vaste verblijfplaats bezet op of in de invloedssfeer van de planlocatie.

Kleine marterachtigen

Op het perceel zijn mogelijk enkele sporen van bunzing of andere kleine marterachtigen aangetroffen in de vorm van graafsporen, en potentiële holen. Naar en van de planlocatie toe zijn diverse verbindingszones aangetroffen in de vorm van robuuste groenstructuren, heggen, kleine grondwallen en diverse grondhopen. Er kan dan ook niet worden uitgesloten dat kleine marterachtigen gebruik maken van de planlocatie.

Das

De planlocatie is gelegen in een bosrijke omgeving en de das komt voor in de nabije omgeving. Er is immers een wissel aangetroffen nabij de grens van het plangebied die mogelijk door de das gebruikt kan worden. De te slopen opstallen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor das. Op en rondom de planlocatie is gezocht naar sporen in de vorm van gegraven pijpen, snuffelputjes en uitwerpselen welke niet zijn aangetroffen. Het is uitgesloten dat de das een vaste verblijfplaats bezet op of in de invloedssfeer van de planlocatie.

Eekhoorn

Tijdens het veldbezoek werden geen nesten van de eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) of knaagsporen aangetroffen in de omliggende bomen. Het is uitgesloten dat de eekhoorn hinder zal ondervinden van de voorgenomen ontwikkeling aangezien deze geen verblijfplaatsen bezetten op of in de invloedssfeer van de planlocatie.

Steenmarter

Vaste verblijfplaatsen van steenmarter zijn doorgaans eenvoudig vast te stellen aan de hand van sporen, mits de aanwezige opstallen volledig te inspecteren zijn. Aangezien de relevante opstallen zowel extern en intern volledig konden worden bekeken kon volledig sporenonderzoek uitgevoerd worden. Er is gezocht naar latrines, krabsporen, prenten en prooiresten. Deze sporen zijn allen veelvuldig aangetroffen in de te slopen woning (Opstal H, figuur 2). Vanwege de aanwezigheid van sporen, aanwezigheid van verbindingszones (zoals heggen en groenstructuren) van en naar de planlocatie toe, kan gesteld worden dat de steenmarter gebruik maakt van deze opstal. Om de functie van het verblijf vast te stellen om passende maatregelen voor mitigatie op te stellen, dient nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Wolf, damhert, edelhert, wild zwijn

Er zijn geen sporen aangetroffen van deze soorten in de vorm van wroetplekken, graafsporen, holen of ligkuilen. Ten westen van de planlocatie is wel een wissel aanwezig in het agrarisch perceel hetwelk intact blijft. Gezien het ontbreken van sporen is het uitgesloten dat deze soorten een vaste verblijfplaats bezetten op of in de invloedssfeer van de planlocatie.

Effectbeoordeling

Uit de bevindingen van het soortenonderzoek naar grondgebonden zoogdieren op de planlocatie kunnen vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van vrijgestelde muizensoorten, zoals rosse woelmuis en huisspitsmuis niet worden uitgesloten. Voor deze soorten geldt dat ze voor ruimtelijke ingrepen vrijgesteld zijn van de Omgevingswet. Wel dient rekening gehouden te worden met de specifieke zorgplicht. Zo kan de initiatiefnemer met de werkzaamheden één kant op werken zodat mogelijk vrijgestelde soorten op tijd kunnen vluchten.

De boommarter en de kleine marterachtigen kunnen eveneens voorkomen binnen de grenzen van het plangebied, gezien het habitat en sporen die aangetroffen zijn. Bij het beëindigen van de bedrijfsvoering zullen elementen zoals de takkenhopen, grondhopen/wallen, mogelijk weggenomen worden. Tevens kunnen de sloop-, en bouwwerkzaamheden verstoring opleveren. Het functie van de planlocatie zal ook dusdanig veranderen dat de activiteit toeneemt. Er kan niet worden uitgesloten dat verblijfplaatsen van de boommarter en kleine marterachtigen verloren gaan, of verlaten worden als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling. Nader onderzoek naar kleine marterachtigen en de boommarter wordt dan ook noodzakelijk geacht.

Er kan niet worden uitgesloten dat de das voorkomt nabij de grenzen van het plangebied, aangezien deze in de buurt is waargenomen (tabel 5), en een mogelijke wissel is aangetroffen grenzend aan de planlocatie. Echter, binnen de grenzen en invloedsfeer van het plangebied is zorgvuldig gezocht naar sporen die duiden op gebruik van de planlocatie of invloedsfeer, hetwelk niet zijn aangetroffen. Bovendien blijven de groenstructuren die grenzen aan de planlocatie, en foerageergebieden (agrarische percelen) intact. Hoewel de functie van de planlocatie wijzigt, blijven elementen die van belang zijn voor de das intact en vrij van verstoring. Het is dan ook uitgesloten dat verblijfplaatsen van de das verloren zullen gaan, of verlaten zullen worden als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

In de te slopen woning (Opstal H, figuur 2), zijn tal van sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van de steenmarter. Bij het slopen van de woning zal deze verblijfplaats weggenomen worden. Om de functie van de woning te bepalen, om zo de juiste maatregelen op te stellen in het kader van het vergunningstraject, wordt nader onderzoek noodzakelijk geacht.

Conclusie

Vervolgstappen noodzakelijk voor grondgebonden zoogdieren. Nader onderzoek naar boommarter, kleine marterachtigen en steenmarter wordt noodzakelijk geacht.

6.5 Amfibieën

Tabel 6 - Waargenomen beschermde amfibieën (NDFF, 17 februari 2026)

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming	Provinciale vrijstelling
Alpenwatersalamander	*Ichthyosaura alpestris*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Heikikker	*Rana arvalis*	Habitatrichtlijn bijlage IV	Nee
Poelkikker	*Pelophylax lessonae*	Habitatrichtlijn bijlage IV	Nee
Rugstreeppad	*Epidalea calamita*	Habitatrichtlijn bijlage IV	Nee

Op basis van het NDFF zijn er waarnemingen van beschermde amfibieën binnen 5 km van de planlocatie (tabel 6). Echter, er geen geschikt voortplantingswater aanwezig op de planlocatie, en het habitat is ongeschikt. De aanwezigheid van beschermde amfibieën kan daarmee worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Aanwezigheid van een vaste rust en/of voortplantingsplaats of essentieel leefgebied van beschermde amfibieën wordt uitgesloten. Om die reden is er geen sprake van een effect van de ingreep op beschermde amfibieën in relatie tot de Omgevingswet.

Conclusie

Geen vervolgstappen noodzakelijk voor amfibieën.

6.5 Reptielen

Tabel 7 - Waargenomen beschermde reptielen (NDFF, 17 februari 2026)

Nederlandse naam	Latijnse naam	Bescherming	Provinciale vrijstelling
Adder	Vipera berus	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Gladde slang	Coronella austriaca	Habitatrichtlijn bijlage IV	Nee
Hazelworm	Anguis fragilis	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Ringslang	Natrix helvetica	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54	Nee
Zandhagedis	Lacerta agilis	Habitatrichtlijn bijlage IV	Nee

Er zijn in de omgeving van de planlocatie tal van waarnemingen gedaan van beschermde reptielen. De voorgenomen ontwikkeling betreft het slopen en bebouwen van bebouwd, verhard en vergrast terrein. Wanneer de bedrijfsactiviteiten beëindigd worden zal het agrarisch terrein binnen de grenzen van het plangebied aan de noordzijde ontdaan worden van houtstapels, takkenhopen en andere materiaal. De hazelworm en de ringslang zijn in de directe omgeving waargenomen.

Echter, er kan worden uitgesloten dat de andere waargenomen soorten (tabel 7) hinder ondervinden van de voorgenomen ontwikkeling, aangezien leefgebied van de waargenomen soorten niet wordt aangetast. Het habitat is ongeschikt voor de adder, gladde slang, levendbarende hagedis, en zandhagedis.

Hazelworm

Langs de randen van de planlocatie is geschikt leefgebied aanwezig van de hazelworm in de vorm van dichte vegetatie en bosranden. Aan de noordzijde van de planlocatie zijn diverse in potentie geschikte schuilplaatsen voor de hazelworm in de vorm van takkenhopen, en houtstapels. Deze schuilplaatsen liggen aan de rand van open gebied, en zijn zeer geschikt. De overige elementen blijven intact.

Ringslang

Direct ten oosten van de planlocatie zijn enkele waarnemingen van ringslang, van zowel adult als juvenielen (tabel 7). De waarnemingen wijzen uit dat er een voorplantingsplantingsplaats in de directe omgeving is, en dat de randen van de planlocatie functioneren verbindingszone. Er zijn binnen de grenzen van het plangebied geen eiafzetplaatsen aanwezig in de vorm van broeihopen, riet en dergelijke plaatsen waar warmte gegenereerd wordt door organisch materiaal. Er kan dan ook worden uitgesloten dat ringslangen voortplanten binnen de grenzen van het plangebied.

Er zijn enkele takkenhopen die kunnen fungeren als schuilplaats in de zomer, of winterverblijfplaats in de winter aangezien deze beschutting en enige vorm van warmte bieden. Er kan dan ook niet worden uitgesloten dat ringslangen gebruik maken van deze takkenhopen/houtstapels. De verbindingszones langs de randen van de planlocatie blijven intact.

Effectbeoordeling

Aanwezigheid van een vaste rust en/of voortplantingsplaats of essentieel leefgebied van hazelworm kan niet worden uitgesloten. Bij de voorgenomen ontwikkelingen zullen mogelijk verblijf/voorplantingsplaatsen van de hazelworm aangetast worden aangezien takkenhopen en houtstapels geruimd worden als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

Wanneer de houtstapels en takkenhopen zullen verdwijnen, dan zal de ringslang mogelijk eveneens hinder ondervinden aangezien deze hopen kunnen functioneren als schuilplaats/overwinteringsplaats. Aangezien er geen eiafzet-plaatsen en watergangen (voedselbron) aanwezig zijn, kan worden uitgesloten dat de planlocatie functioneert als voortplantingsbiotoop. De verbindingszones grenzend aan de planlocatie blijven intact. De voorgenomen ontwikkeling heeft mogelijk enkel als gevolg dat schuilplaatsen (zomer) of winterverblijfplaatsen weggenomen worden.

Om die reden is mogelijk sprake van een negatief effect van de ingreep op de hazelworm en ringslang in relatie tot de Omgevingswet. Om de aan-/afwezigheid van hazelworm en ringslang aan te tonen wordt nader onderzoek naar deze soorten noodzakelijk geacht. De initiatiefnemer kan er eveneens voor kiezen om deze hopen/stapels intact te laten (figuur 9). Wanneer deze plaatsen intact blijven, gaan essentiële functies voor de hazelworm en ringslang niet verloren.

Conclusie

Geen vervolgstappen zijn noodzakelijk voor reptielen, mits de houtstapels en takkenhopen aan de noordzijde (figuur 9) intact blijven. Wanneer het onaangetast laten onmogelijk is, is nader onderzoek hazelworm, en ringslang (zomer- en winterbiotoop) noodzakelijk.

6.6 Vissen

Op basis van het NDFF zijn er geen waarnemingen van beschermde vissen binnen 5 km van de planlocatie (NDFF, 17 februari 2026). Eveneens is er geen water aanwezig op de planlocatie. De aanwezigheid van beschermde vissen kan daarmee worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Aanwezigheid van een vaste rust en/of voortplantingsplaats of essentieel leefgebied van beschermde vissen wordt uitgesloten. Om die reden is er geen sprake van een effect van de ingreep op beschermde vissen in relatie tot de Omgevingswet.

Conclusie

Geen vervolgstappen noodzakelijk voor vissen.

6.7 Vlinders

Tabel 8 - Waargenomen beschermde vlinders (NDFF, 17 februari 2026)

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Teunisbloempijlstaart	*Proserpinus proserpina*	Habitatrichtlijn bijlage IV
Bosparelmoervlinder	*Melitaea athalia*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54
Grote vos	*Nymphalis polychloros*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54
Grote weerschijnvlinder	*Apatura iris*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54
Sleedoornpage	*Thecla betulae*	Andere soorten, Bal. Artikel 11.54

Op basis van het NDFF zijn er diverse waarnemingen van beschermde vlinders binnen 5 km van de planlocatie (tabel 8). Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling gaat geen vegetatie verloren, met uitzondering van één eik, en braamstruiken. Het is uitgesloten dat waardplanten zoals wilgenroosje, hengel, wilgensoorten, of sleedoorn verloren gaat als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling. Aantasting van beschermde vlinders op de planlocatie wordt uitgesloten.

Effectbeoordeling

Aanwezigheid van een vaste rust en/of voortplantingsplaats of essentieel leefgebied van beschermde vlinders wordt uitgesloten. Om die reden is er geen sprake van een effect van de ingreep op beschermde vlinders in relatie tot de Omgevingswet.

Conclusie

Geen vervolgstappen noodzakelijk voor vlinders.

6.8 Libellen en overige ongewervelden

Tabel 9 - Waargenomen beschermde libellen (NDFF, 17 februari 2026)

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Gevlekte witsnuitlibel	*Leucorrhinia pectoralis*	Habitatrichtlijn bijlage IV
Oostelijke witsnuitlibel	*Leucorrhinia albifrons*	Habitatrichtlijn bijlage IV
Sierlijke witsnuitlibel	*Leucorrhinia caudalis*	Habitatrichtlijn bijlage IV
Vliegend hert	*Lucanus cervus*	Habitatrichtlijn bijlage IV

Op basis van het NDFF zijn er diverse waarnemingen van beschermde libellen binnen 5 km van de planlocatie (tabel). Eveneens zijn er geen geschikte voortplantingswateren aanwezig op de planlocatie.

Echter, de planlocatie is gelegen in een kerngebied van het vliegend hert, hetwelk tal van keren is waargenomen in de directe omgeving van de planlocatie. Deze soort komt voort in oude eikenbossen, en plant zich daar voort. Dood (rottend) hout wordt gebruikt als eiafzet-plaats. Larven leven doorgaan 3 tot 8 jaar onder het dode hout om zich vervolgens te verpoppen tot volwassen kever. Het dode hout (boomstammen, stronken, takkenhopen) aan de noordzijde van de planlocatie kunnen functioneren als eiafzet-plaats (figuur 9).

Figuur 9 – Aangetroffen houtstapels/takkenhopen binnen grenzen plangebied (geel gearceerd)

Effectbeoordeling

Bij het staken van de bedrijfsvoering worden mogelijk eiafzet-plaatsen in de vorm van takkenhopen boomstammen en stronken van het vliegend hert weggenomen, aangezien het noordelijke perceel oorspronkelijk een agrarisch perceel betreft. Er kan dan ook niet worden uitgesloten dat het verwijderen van

dergelijke stapels/hopen een negatief effect heeft op het vliegend hert, aangezien deze soort mogelijk gedood of verstoord zal worden bij de voorgenomen ontwikkeling. De initiatiefnemer kan er eveneens voor kiezen om deze hopen/stapels intact te laten (figuur 9). Wanneer het niet aantasten van deze plaatsen niet voorkomen kan worden, is nader onderzoek noodzakelijk om de aanwezigheid van het vliegend hert aan te tonen of uit te sluiten.

Aanwezigheid van een vaste rust en/of voortplantingsplaats of essentieel leefgebied van beschermde libellen wordt uitgesloten. Om die reden is er geen sprake van een effect van de ingreep op beschermde libellen in relatie tot de Omgevingswet.

Conclusie

Geen vervolgstappen noodzakelijk voor overige ongewervelden en libellen, mits de houtstapels en takkenhopen aan de noordzijde (figuur 9) intact blijven. Wanneer het onaangetast laten onmogelijk is, is nader onderzoek vliegend hert noodzakelijk.

6.9 Rode lijst-soorten

Sinds het intreden van de Omgevingswet geldt ook voor Rode Lijst soorten een specifieke zorgplicht (artikel 11.27 bal). In de omgeving van het projectgebied zijn diverse Rode Lijst soorten waargenomen, zoals haas, konijn, bruin blauwtje en diverse vaatplanten (NDFF, 2020-2025). Het te bebouwen deel van de planlocatie is voorzien van erfverharding, en bestaat uit gazon. Het is dan ook uitgesloten rode lijst soorten verloren gaan. Vervolgstappen ten aanzien van rode lijst-soorten zijn dan ook niet aan de orde.

7. Conclusie

Tabel 10 geeft de conclusies weer van de betreffende gebieden welke mogelijk beïnvloed worden door de voorgenomen ontwikkeling. In tabel 11 zijn de conclusies van hoofdstuk 6. Soortbescherming weergegeven.

Gebiedsbescherming en houtopstanden

Tabel 10 - Conclusie gebiedsbescherming en houtopstanden

Gebied / beleid	Effecten	Conclusie
Natura 2000-gebied Veluwe	mogelijk, stikstofdepositie Externe werking overige effecten	Aeriusberekening (stikstofdepositie) Voortoets n2000
GNN en GO	Geen	N.v.t.
Nationaal landschap	Geen	N.v.t
Overig beschermde gebieden	Geen	N.v.t..
Houtopstanden	Geen	N.v.t.

Mogelijke vervolgstappen

Zodra uit een AERIUS-berekening blijkt dat de voorgenomen ontwikkelingen leiden tot een significante toename van stikstofdepositie op een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, kunnen deze ontwikkelingen alleen doorgang vinden met een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit. Deze vergunning dient te worden aangevraagd bij het bevoegde gezag, in dit geval de provincie Gelderland.

Soortenbescherming

Tabel 11 - Conclusie soortenbescherming

Flora en fauna	Effecten	Conclusie
Flora	Geen	N.v.t.
Vogels	Mogelijk	Nader onderzoek huismus, kerk-/steenuil, functie horst(en) en sloop- en kapwerkzaamheden uitvoeren buiten broedperiode algemene broedvogels en boerenzwaluw (15 maart- augustus).
Vleermuizen	Mogelijk	Nader onderzoek gebouwbewonende vleermuis meerdere personen
Grondgebonden zoogdieren	Mogelijk	Nader onderzoek boommarter, steenmarter, kleine marterachtigen
Amfibieën / reptielen	Geen, mits Of	Takenhopen/houtstapels intact blijven (figuur 9) Nader onderzoek ringslang (winter/zomerbiotoop), hazelworm
Vissen	Geen	N.v.t.
Ongewervelden	Geen, mits Of	Takenhopen/houtstapels intact blijven (figuur 9) Nader onderzoek vliegend hert

Mogelijke vervolgstappen

Wanneer uit het nader onderzoek blijkt dat beschermde soorten op de planlocatie aanwezig zijn en de planlocatie een beschermde functie heeft voor deze soorten kunnen werkzaamheden enkel plaatsvinden onder vergunning en moeten mitigerende maatregelen worden getroffen ten behoeve van de aangetoonde soorten. Deze vergunning dient te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag, in dit geval de provincie Gelderland.

Verantwoording

Literatuurlijst

- *Besluit kwaliteit leefomgeving* (BWBR0041313). (2026). *Wetten.nl*. Geraadpleegd van https://wetten.overheid.nl/BWBR0041313/2026-01-31/0/informatie
- *Besluit activiteiten leefomgeving* (BWBR0041330). (2026). *Wetten.nl*. Geraadpleegd van https://wetten.overheid.nl/BWBR0041330/2026-01-01
- BIJ12. (2017a). Kennisdocument Buizerd, versie 1.0
- BIJ12. (2017b). Kennisdocument Das, versie 1.0
- BIJ12. (2025a). Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis, versie 1.0
- BIJ12. (2024a). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis, versie 2.0
- BIJ12 (2023a) Kennisdocument Gierzwaluw, versie 2.0
- BIJ12 (2023b). Kennisdocument Huismus, versie 2.1
- BIJ12. (2025b). Kennisdocument Kleine marterachtigen, versie 1.1
- BIJ12. (2025c). Kennisdocument Laatvlieger, versie 2.0
- BIJ12. (2017c). Kennisdocument Poelkikker, versie 1.0
- BIJ12. (2017d). Kennisdocument Roek, versie 1.0
- BIJ12. (2024b). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis, versie 2.0 0
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys. (2016). Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. -Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R. C. M., & van Delft, J. J. C. W. (2009). Nederlandse fauna 9–De amfibieën en reptielen van Nederland.
- *Omgevingswet* (BWBR0037885). (2026). *Wetten.nl*. Geraadpleegd van https://wetten.overheid.nl/BWBR0037885/2026-01-01
- S. Hunink. (2026) Toelichting natuurbescherming onder de Omgevingswet. Versie 1.7

Internet

- www.rvo.nl
- www.bij12.nl
- wwww.verspreidingsatlas.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.sovon.nl
- www.ndff.nl
- https://atlasnatuurlijkkapitaal.nl/kaarten
- www.natura2000.nl
- www.planviewer.nl

Bijlagen

Bijlage 1 Foto's planlocatie

Agrarisch perceel (A, B. figuur 2)

Schuren, loods en niet te slopen woning (C, D, E, F, G. figuur 2)

Zweverink b.v.
SPECIALIST IN BOSBOUWWERKEN

Te slopen woning (H. figuur 2)

Los perceel (I. figuur 2)

Bijlage 2 Verdieping wettelijk kader

(Opgehaald uit: BWBR0041313, 2026; BWBR0041330, 2026; BWBR0037885, 2026; Hunink, 2026)

Voor het uitvoeren van ruimtelijke ontwikkelingen is o.a. Omgevingswet van kracht. In deze wet is de bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden geregeld. Dit onderzoek beperkt zich tot de gebiedsbescherming en de soortenbescherming.

In dit Natuurwaardenonderzoek worden de verschillende onderdelen van de Omgevingswet getoetst. Omdat een veld- en bureauonderzoek geen zekerheid geeft of de Omgevingswet wordt overtreden, wordt de potentie van het object ingeschat voor wat betreft beschermde soorten. Indien het object potentie heeft, zal een aanvullend onderzoek vast moeten stellen of uit moeten sluiten of er beschermde soorten gebruik maken van de opstallen. Potentie-inschatting vindt plaats op basis van habitatkenmerken, habitatseisen en ervaring van de ecoloog.

De Omgevingswet is een wet die alle regels omvat met betrekking tot alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. De wet bundelt 26 wetten die gaan over de regels met betrekking tot onder meer infrastructuur, bouwwerken, water, lucht, bodem, milieu, cultureel erfgoed en natuur. Het doel van de nieuwe wet is een vereenvoudiging van de regels voor de fysieke leefomgeving en een duurzame ontwikkeling en beschermen en verbeteren van het leefmilieu. Om alle regels voor de fysieke leefomgeving op een gestructureerde manier te regelen, is er sprake van een stelsel Omgevingswet.

Het stelsel Omgevingswet kent een bepaalde opbouw, die bepalend is voor waar de relevante onderdelen terug te vinden zijn met betrekking tot de verschillende onderwerpen van de fysieke leefomgeving, waaronder natuurbescherming. Het stelsel bestaat uit een algemene wettekst – de Omgevingswet zelf – dat per procesonderdeel nader is uitgewerkt in zogenaamde uitvoeringswetten (Algemene Maatregelen van Bestuur, of AMvB's) en de Omgevingsregeling.

Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming in de Ow bestaat uit een beschermingsregime voor Natura 2000- gebieden, regels voor de aanwijzing en bescherming van het Natuurnetwerk Nederland en bijzondere natuurgebieden en landschappen. Hieronder zijn per gebiedscategorie de regels beknopt toegelicht.

In het Bal is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationaal natuurgebieden (art. 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken (art. 11.6, 1e lid Bal). In het tweede lid staat de nadere uitwerking van de specifieke zorgplicht. Er moet worden nagegaan of nadelige gevolgen op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen kunnen worden uitgesloten. Als nadelige gevolgen niet te voorkomen zijn, dan verplicht de specifieke zorgplicht om met betrekking tot deze gevolgen passende preventieve maatregelen te nemen (art. 11.6, 2e lid onder d), of, als dit niet gaat, om passende herstelmaatregelen te treffen (art. 11.6, 2e lid onder f). Daarnaast verplicht de zorgplicht ook dat de effectiviteit van deze maatregelen worden gemonitord. De specifieke zorgplicht geldt altijd, dus voor Natura 2000-activiteiten (zie hierna) maar ook voor activiteiten die conform een Natura 2000-beheerplan worden uitgevoerd of activiteiten die géén kans hebben op een significant gevolg.

Natura 2000-activiteit

Het is overigens niet zo dat als in het kader van de specifieke zorgplicht passende preventieve of herstelmaatregelen worden genomen, onder de vergunningplicht van een Natura 2000-activiteit uit kan worden gekomen. Mitigatie mag namelijk niet worden meegenomen in de voortoets van een project om te bepalen of het project leidt tot een kans op een significant gevolg en het project om die reden als een Natura 2000-activiteit moet worden beschouwd. De volgorde van toetsing van een voornemen aan de specifieke zorgplicht en de vergunningplicht zijn daarom van groot belang. Hierna wordt daar nader op ingegaan. Als de invulling van de specifieke zorgplicht niet helder is of het onduidelijk is of gedragingen onder de zorgplicht vallen, heeft het bevoegd gezag de ruimte om deze nader te duiden in een maatwerkvoorschrift, vergunningvoorschrift (indien vergunning) of maatwerkregel. Te denken valt aan een maatwerkregel in een provinciale Omgevingsverordening waarin staat hoe aan de specifieke zorgplichtbepaling kan worden gehouden.

Er is een onderscheid tussen een 'Natura 2000-activiteit' en andere type activiteiten. Een 'Natura 2000-activiteit' is volgens de definitie van het begrip zoals uitgewerkt in de bijlage bij art. 1.1 Omgevingswet een: 'activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied'.

Een Natura 2000-activiteit is vergunning plichtig (art. 5.1, lid 1 Ow), tenzij er sprake is van een 'vergunningsvrij geval' (art. 11.16 t/m 11.21 Bal, zie hierna). Activiteiten die nodig zijn voor het beheer van Natura 2000-gebieden (om de doelstellingen te kunnen halen) of geen significante gevolgen hebben, vallen niet onder de regels voor een Natura 2000-activiteit. Er moet dan eerst worden getoetst wat de effecten zijn van een activiteit op Natura 2000-gebieden voordat duidelijk is hoe de activiteit moet worden aangeduid. Gezien de huidige praktijk, blijft er daarmee de noodzaak voor het uitvoeren van een voortoets die deze helderheid kan bieden. De uitslag van deze toets is van belang voor het vervolg van de behandeling van de activiteit. Is er sprake van een Natura 2000-activiteit dat niet vergunningsvrij is, dan is er een nader onderzoek nodig in de vorm van een passende beoordeling voordat een vergunning kan worden verleend. De regels waar een Passende Beoordeling aan moet voldoen staan in art. 16.53c Ow en art. 8.74b Bkl. Is er ondanks mitigatie nog steeds sprake van een significant gevolg, dan kan de vergunning voor het project worden verleend als de zogenaamde ADC-toets met succes is doorlopen (art. 8.74b, lid 2 en 3 Bkl). Voor nadere informatie m.b.t. ADC-toets wordt verwezen naar de bijlage.

Natuurnetwerk Nederland

In het Natuurnetwerk Nederland liggen:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Nationale landschappen;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt (Groene ontwikkelingszone);
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden vastgesteld per Omgevingsverordening door de provincie conform artikel 7.7 Bkl. In de Omgevingsverordening is daartoe een natuurbeheerplan vastgesteld waar in de regel de bestaande natuurwaarden en het ambitieniveau zijn aangegeven middels natuurbeheertypen. Het hangt echter per provincie af hoe zij de wezenlijke kenmerken en waarden hebben gedefinieerd; in tegenstelling tot het Barro ontbreekt een definitie van de wezenlijke kenmerken en waarden in de Ow. In artikel 7.7, 2e lid Bkl wordt aangegeven dat deze waarden worden bepaald met inachtneming van de doelstellingen bedoeld in artikel 2.18, eerste lid, onder g, van de wet. Hiermee wordt gedoeld op de verantwoordelijkheid van de provincies om, op het gebied van natuur, zorg te dragen voor het behoud of herstel van dier- en plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen, van hun biotopen en habitats, en van in Nederland voorkomende typen natuurlijke habitats, in overeenstemming met de internationaalrechtelijke verplichtingen. Hieruit kan worden gehaald dat het NNN mede als doel heeft om deze taken te bereiken. Daarnaast heeft de provincie zelf de ruimte om te bepalen of zij ook potentiële natuurwaarden (en de daarvoor vereiste bodem- en watercondities) meenemen in de definiëring van de wezenlijke kenmerken en waarden (art. 7.7, 2e lid Bkl). Dit komt min of meer overeen met de definitie van wezenlijke kenmerken en waarden in het Barro, die ook aangeeft dat de potentiële waarden worden meegenomen 'voor zover deze natuurwaarden en condities in het licht van de internationale biodiversiteitdoelstellingen relevant zijn'.

Beschermingsregime NNN

Het beschermingsregime voor het NNN is uitgewerkt in art. 7.8, 2 e lid Bkl, dat een instructieregel betreft voor uitwerking van het beschermingsregime in de Omgevingsverordeningen van provincies:

'De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerkactiviteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven."

Een vergelijkbare instructieregel voor de bescherming van het NNN is opgenomen voor projectbesluiten die door het Rijk wordt vastgesteld in art. 9.3, 1 e lid Bkl. Voor nadere informatie met betrekking tot het beschermingsregime NNN wordt verwezen naar de bijlage.

Bijzondere natuurgebieden en landschappen

Het Rijk kan op basis van art. 2.44, lid 2 Ow zogeheten bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen. De bijzondere nationale natuurgebieden kunnen worden aangewezen vooruitlopend op de aanwijzing of begrenzing als Natura 2000-gebied, bijvoorbeeld als het gaat om compensatie voor handelingen die leiden tot een significant gevolg of als het gaat om gebieden die nodig zijn om de doelstellingen van de Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn te bereiken (art. 3.63 Bkl). Daarnaast kan het Rijk ook bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen als de bescherming van het gebied nodig is voor de instandhouding of herstel van biotopen en leefgebieden van in Nederland van nature in het wild voorkomende soorten genoemd in bijlage I Vogelrichtlijn of Bijlage I, II, IV of V Habitatrichtlijn. In die gevallen bevat het aanwijzingsbesluit instandhoudingsdoelstellingen (art. 3.64 Bkl). Het ministerie van LNV heeft de taak zorg te dragen dat de maatregelen worden getroffen voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen van deze type natuurgebieden (art. 2.19, lid 5 Ow), tenzij Gedeputeerde Staten is aangewezen om deze taak uit te voeren (art. 2.18, lid 1, onder g, 2°, tweede streepje Ow). Voor de bescherming van bijzondere nationale natuurgebieden geldt, naast een mogelijke toegangsbeperking, de specifieke zorgplicht zoals genoemd in art. 11.6 Bal (zie hiervoor). De provincies kunnen zogeheten bijzondere provinciale natuurgebieden of bijzondere provinciale landschappen aanwijzen (art. 2.44,

lid 5 Ow). Niet iedere provincie hanteert dezelfde juridische bescherming. Sommige hanteren alleen een predicaat, anderen hanteren een soort ADC-criteria ('nee, tenzij'-principe) en daarmee juridische beschermingsregime naast NNN en Natura 2000. Kijk voor de geldende regels in de van toepassing zijnde provinciale Omgevingsverordening.

ADC-toets

Wanneer uit een individuele passende beoordeling niet de vereiste zekerheid kan worden verkregen dat er geen sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, zal alleen toestemming kunnen worden verleend aan de hand van de ADC-toets. Een toestemming op basis van de ADC-toets kan alleen worden verleend indien wordt voldaan aan de volgende drie voorwaarden: er zijn geen alternatieve oplossingen (A), het project is nodig om dwingende redenen van groot openbaar belang (met inbegrip van redenen van sociale of economische aard) (D), en de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura-2000 bewaard blijft (C). Het resultaat van de compensatie moet in beginsel bereikt zijn op het moment waarop het betrokken gebied schade van het project ondervindt.

De term 'Natura 2000-activiteit' geldt alléén voor projecten! Voor plannen is er een ander afwegingskader dat, hoewel vergelijkbaar met een Natura 2000-activiteit, elders in het stelsel Omgevingswet is verankerd dan met betrekking tot projecten. Een plan mag worden vastgesteld als uit een Passende Beoordeling, bedoeld in artikel 16.53c, eerste lid Ow, de zekerheid is verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten (art. 10.24 Bkl).

Juridisch kader stikstofdepositie

Onder de Omgevingswet wordt het Programma stikstofreductie en natuurverbetering voortgezet. Ook de beleidsregels met betrekking tot extern salderen blijven voorlopig onveranderd. T.a.v. intern salderen heeft de Raad van Staten 18 december 2024 uitspraak gedaan dat dit ook vergunning plichtig is. Beleidsregels hieromtrent zijn nog onduidelijk. In de Omgevingswet is de mogelijkheid opgenomen voor vergunningverlening voor Natura 2000-activiteiten met een stikstofdepositie op basis van stikstofdepositieruimte volgens een register (huidig stikstofregistratiesysteem (SSRS)). Vanwege de noodzaak, zijn de regels voor het vrijgeven van stikstofdepositieruimte tijdelijk opgenomen in de Or in plaats van het Bkl totdat Bkl is gewijzigd. De beoordelingsregel voor Natura 2000-activiteiten met stikstofdepositie betreft vergunningverlening aan de hand van stikstofdepositieruimte in AERIUS Register (art. 17a.2 Or, tijdelijk i.p.v. art. 8.74e Bkl). AERIUS Register registreert per stikstofgevoelig N2000-gebied wat de stikstofreductie is door stikstofmaatregelen en aan het register zijn gekoppeld. Hierbij is te denken aan onder andere sluitingen varkenshouderijen (art. 17a.3, lid 1 Or). De stikstofdepositieruimte wordt alleen toebedeeld aan bouw van aardgasvrije woningen, bepaalde snelwegen of gemelde PAS-activiteiten (art. 17a.2, leden 4 en 5 Or).

Let op! voor vergunningverlening moet er wel eerst stikstofdepositieruimte zijn!

Voor de bouwsector is het van belang dat door inwerkingtreding van de Omgevingswet ook het tweede deel van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) en het bijbehorende Besluit in werking treedt, dat onder meer toeziet op een emissiereductieplicht. Deze plicht is uitgewerkt in artikel 7.19a van het Bbl en houdt in dat bij het verrichten van bouw- en sloopwerkzaamheden, adequate maatregelen worden getroffen om de emissie van stikstofverbindingen naar de lucht te beperken. Volgens de toelichting van het hiervoor aangegeven besluit moeten initiatiefnemers informatie aanleveren over de maatregelen die bij een concreet project getroffen worden bij het indienen van een sloopmelding aan het bevoegd gezag. Indien er voor de bouwactiviteit een omgevingsvergunning moet worden aangevraagd, moet deze informatie bij deze aanvraag

gevoegd worden. Voor de invulling van de emissiereductieplicht en het treffen van adequate maatregelen is er een programma Schoon en Emissie loos Bouwen (SEB) opgesteld. Op de website www.opwegnaarseb.nl staat meer informatie.

Soortbescherming

Een 'flora- en fauna-activiteit' is volgens de definitie van het begrip zoals uitgewerkt in de bijlage bij art. 1.1 Omgevingswet een: 'activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten' Anders dan bij een 'Natura 2000-activiteit', waarvan pas sprake is als een activiteit leidt tot een kans op significante gevolgen op beschermde Natura 2000-gebieden (zie hiervoor), is er al sprake van een 'flora- en fauna-activiteit' als het een mogelijk gevolg heeft voor één van nature in het wild levend dier of plant, ongeacht of deze soort beschermd is volgens de Omgevingswet.

Doordat in de definitie wordt verwezen naar 'van nature' in het wild levende soorten, gaat de definitie niet op voor niet-van nature voorkomende soorten. Met andere woorden, de regels voor flora- en fauna-activiteiten gelden niet voor soorten die buiten het natuurlijk verspreidingsgebied voorkomen of exoten, tenzij specifiek vermeld. Als er sprake is van een flora- en fauna-activiteit, dient er rekening te worden gehouden met de regels in art. 11.27 Bal (specifieke zorgplicht), art. 11.28 Bal (voorkomen onnodig lijden dieren) en de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal (vergunningplicht bij schadelijke handelingen, regels vergunningsvrije gevallen). Hoewel de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.5 Bal alleen betrekking hebben op de bij wet beschermde soorten, gelden de artikelen 11.27 en 11.28 ook met betrekking tot de niet-beschermde soorten. Te allen tijde geldt dat bij het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten de initiatiefnemer / uitvoerder van de activiteit dient te kunnen aantonen hoe tegemoetgekomen wordt aan de specifieke zorgplicht (art. 11.27, Bal). Voor nadere informatie met betrekking tot de specifieke zorgplicht wordt verwezen naar de bijlage.

Het benoemen hoe aan de zorgplichtbepalingen in de Omgevingswet getoetst is in een rapportage, is voldoende om aan de algemene en specifieke zorgplichtbepalingen te voldoen. De zorgplichten zijn niet vergunning plichtig, dus het is niet noodzakelijk om het voor te leggen aan bevoegd gezag. Voor nadere informatie met betrekking tot de zorgplicht wordt verwezen naar de bijlage.

<u>De soortenbeschermingsregimes</u>

In de paragrafen 11.2.2 t/m 11.2.4 Bal zijn de verschillende soortenbeschermingsregimes opgenomen:

- § 11.2.2 Bal: omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn
- § 11.2.3 Bal: omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn
- § 11.2.4 Bal: omgevingsvergunning andere soorten

Onder iedere paragraaf zijn de vergunning plichtige gevallen en de vergunningsvrije gevallen aangegeven. In de Omgevingswet wordt niet meer gesproken over verbodsbepalingen waarvoor een ontheffing of vrijstelling kan worden verleend, maar over schadelijke handelingen die leiden tot een vergunning plichtig geval. De inhoud van de schadelijke handelingen komen voort uit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn en internationale Verdragen en betreffen de volgende schadelijke gevallen:

Tabel 13 - Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn

Schadelijke handelingen Vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal):	Schadelijke handelingen Habitatrichtlijn (art. 11.46 Bal):	Schadelijke handelingen andere soorten (art. 11.54 Bal)
Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in art. 1 Vrl	Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren Hrl bijlage IV, onder a, Bern bijlage II, Bonn bijlage I (ex. vogels art. 1 Vrl);	Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A
Het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels	Het opzettelijk verstoren van dieren	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren
Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels	Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren	
Het opzettelijk storen van vogels*	Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren	Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B
	Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b Hrl of bijlage I verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied	

Vrijstelling schadelijke handelingen vogelrichtlijn

Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, geldt niet,

- Als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort:
- Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel

Vrijstelling schadelijke handelingen habitatrichtlijn

Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel

Vrijstelling schadelijke handelingen andere soorten

Per provincie zijn enkele 'nationaal' beschermde soorten vrijgesteld van de schadelijke handelingen die voor andere soorten gelden (Bijlage)

Rode Lijstsoorten

Rode Lijstsoorten zijn soorten planten, dieren en paddenstoelen die in hun voortbestaan worden bedreigd en opgenomen zijn op de officiële Rode Lijst. Deze lijst, opgesteld door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek en internationale criteria. Soorten worden geclassificeerd in verschillende categorieën, variërend van "kwetsbaar" tot "ernstig bedreigd", afhankelijk van factoren zoals populatietrend, verspreidingsgebied en bedreigingen.

De aanwezigheid van Rode Lijstsoorten binnen een onderzoeksgebied is een belangrijke indicator van de ecologische waarde. Het beschermen en bevorderen van deze soorten is essentieel voor het behoud van biodiversiteit. Dit onderzoek heeft tot doel een inventarisatie te maken van aanwezige Rode Lijstsoorten en de condities te beoordelen die van invloed zijn op hun voortbestaan.

Bij het inventariseren van Rode Lijstsoorten wordt rekening gehouden met specifieke levensvereisten, zoals voedselbronnen, broedlocaties en schuilmogelijkheden. Eventuele verstoringen, zoals intensief grondgebruik, waterbeheer of infrastructuur, worden in kaart gebracht om potentiële risico's voor deze soorten te minimaliseren.

Bescherming houtopstanden

Een houtopstand beslaat een oppervlakte van 10 are of meer, of bestaat uit een beplanting van twintig bomen of meer in een rij, gerekend over het totaal aantal rijen. Buiten de bescherming houtopstanden (artikel 11.3 Bal) vallen de

- Houtopstanden binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom houtopstanden
- Houtopstanden op erven of in tuinen en fruitbomen en windschermen om boomgaarden,
- Naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar en kweekgoed,

- Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en beplantingen langs landbouwgronden (enkele rij)
- Het dunnen van een houtopstand, Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa en die:
- Minimaal eens per tien jaar worden geoogst,
- Bestaan uit ten minste tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter,
- Zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Volgens artikel 5.165b Bkl is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Dit geldt niet voor het periodiek vellen van griend- of hakhout. Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant. Vrijstellingen gelden er wanneer het vellen gebeurt middels een goedgekeurde gedragscode of de werkzaamheden voortvloeien uit instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden of nodig zijn voor aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.

Algemene en specifieke zorgplicht

De Omgevingswet kent een *algemene zorgplicht* en een *specifieke zorgplicht* voor natuur. De algemene zorgplicht (artikelen 1.7 en 1.8 Omgevingswet) geldt voor iedereen en voor alle activiteiten in de fysieke leefomgeving. Deze verplicht tot zorgvuldig handelen en het voorkomen van onnodige schade aan mens, milieu en natuur.

Daarnaast bestaat een specifieke zorgplicht voor natuur, die nader is uitgewerkt in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), voor: *natuurgebieden* (o.a. artikel 11.6 Bal), *soorten* (artikel 11.27 Bal), *houtopstanden* (artikel 11.116 Bal). Welke specifieke zorgplicht van toepassing is en hoe deze toegepast wordt, hangt af van de aanwezigheid van deze waarden en van de aard van de werkzaamheden.

De specifieke zorgplicht verplicht initiatiefnemers om negatieve effecten op natuur zoveel mogelijk te *voorkomen*, waar nodig te *beperken*, indien dat niet mogelijk is, de activiteit *niet uit te voeren*, en pas als laatste stap schade te *compenseren*.

Voor soorten geldt deze plicht onder meer voor wettelijk beschermde soorten (zoals vogels en vleermuizen), maar ook voor kwetsbare en bedreigde soorten, waaronder soorten van de Rode Lijst. Voor sommige algemeen voorkomende soorten kunnen provinciale vrijstellingen gelden, zonder dat dit de verplichting tot zorgvuldig handelen opheft.

Bijlage 3. Vrijgestelde soorten per provincie

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie LVVN (art. 4.31 Or)
Zoogdieren														
Aardmuis	*Microtus agrestis*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Bosmuis	*Apodemus sylvaticus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Bunzing	*Mustela putorius*						√						√	√
Dwergmuis	*Micromys minutus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Dwergspitsmuis	*Sorex minutus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Egel	*Erinaceus europaeus*	√	√	√	√	√	√	√	√		√	√	√	√
Eekhoorn	*Sciurus vulgaris*						√1							
Gewone bosspitsmuis	*Sorex araneus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Haas	*Lepus europeus*	√	√	√	√		√	√	√	√			√	√
Hermelijn	*Mustela erminea*						√						√	√
Huisspitsmuis*	*Crocidura russula*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Konijn	*Oryctolagus cuniculus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√			√	√
Molmuis	*Arvicola scherman*						√							
Ondergrondse woelmuis	*Pitymys subterraneus*	√	√		√	√	√	√	√		√	√		√
Ree	*Capreolus capreolus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Rosse woelmuis	*Clethrionomys glareolus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Steenmarter	*Martes foina*			√			√2							
Tweekleurige bosspitsmuis	*Sorex coronatus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√		√
Veldmuis*	*Microtus arvalis*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Vos	*Vulpes vulpes*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Wezel	*Mustela nivalis*					√	√						√	√
Wild zwijn	*Sus scrofa*							√						
Woelrat	*Arvicola terrestris*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Amfibieën en reptielen														
Bruine kikker	*Rana temporaria*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Gewone pad	*Bufo bufo*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Hazelworm	*Anguis fragilis*						√3							
Kleine watersalamander	*Lissotriton vulgaris*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Levendbarende hagedis	*Zootoca vivipara*						√4							
Meerkikker	*Pelophylax ridibundus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√
Middelste groene kikker / bastaardkikker	*Pelophylax klepton esculentus*	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√

* voor deze soorten daarnaast algemene vrijstelling in/op gebouwen en bijbehorende erven
x1 = vrijstelling geldt in de periode maart- april en juli tot en met november

x2 = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met februari

x3 = vrijstelling geldt in de periode juli, augustus en september

x4 = vrijstelling geldt in de periode 15 augustus tot en met 15 oktober

Bijlage 4. Verklarende woordenlijst

(Dier)soort

Twee individuen behoren tot dezelfde soort als zonder menselijk ingrijpen op natuurlijke wijze kunnen voortplanten en daarbij vruchtbare nakomelingen kunnen voortbrengen. Paarden en ezels horen dus niet bij dezelfde soort omdat de nakomelingen hiervan (muilezels en muildieren) onvruchtbaar zijn.

Populatie

Een populatie is een groep organismen van dezelfde soort binnen een habitat (voor habitat zie onder) of ander begrensd gebied.

Areaal of verspreidingsgebied

Dit is het (landgrens-overschrijdende) gebied waarbinnen een soort voorkomt. Bij trekkende dieren zoals vogels wordt er ook wel gesproken over zomerareaal en winterareaal. Deze verspreidingsgebieden worden door de Nationale Databank Flora en Fauna verzameld in verspreidingsatlassen per soort.

Biotoop

Een biotoop heeft een uniform landschapstype waarin alle soorten met een gelijkend habitat kunnen samenleven. Dit houdt dus in dat binnen een biotoop er meerdere habitats voorkomen. Een biotoop is niet soort specifiek.

Habitat

Het habitat of het leefgebied zijn alle plaatsen waar een soort mogelijk kan voorkomen. Deze term wordt vaak verward met biotoop. Het habitat is het leefgebied waarbinnen alle factoren zoals water, voedsel en dekking voldoen aan de voorwaarden die de soort stelt aan zijn leefgebied. Het habitat is dus soort specifiek.

Territorium

Het territorium is het leefgebied per individu (of sterk samenlevende individuen zoals ouderparen met jongen) wat tegenover soortgenoten wordt verdedigd. Dit gebied wordt vaak behouden door te dreigen of te vechten met indringende soortgenoten. Het territorium wordt vaak door de individuen afgebakend met, voor de mens soms onzichtbare, tekens. Voorbeelden zijn uitwerpselen, geur uit klieren of merktegens door klauwen.

Inheems of uitheems

Met inheems wordt bedoeld dat het natuurlijke verspreidingsgebied van deze soort (deels) binnen de grenzen van Nederland ligt. De soort heeft zich hier spontaan gevestigd zonder menselijke invloed. Uitheems is een soort die door menselijke invloeden zich hier heeft gevestigd. Zie ook exoot hieronder.

Exoot

Een exoot is de status van een soort die niet van nature in Nederland voorkomt en zich buiten zijn natuurlijke verspreidingsgebied heeft gevestigd. Dit kunnen zowel dieren als planten zijn. Deze soorten komen door verschillende manieren in Nederland. Bijvoorbeeld introductie door de mens. Voorbeelden van exoten zijn muskusratten, Amerikaanse vogelkers en de halsbandparkiet. Gerelateerd hieraan is de term invasieve exoot. Door de aanwezigheid van deze soorten of de ongeremde populatiegroei kan dit leiden tot problemen. Voorbeelden van invasieve exoten zijn reuzenberenklauw en de Amerikaanse rivierkreeft.

Foerageren

Foerageren is het zoeken naar, vinden en soms verzamelen van voedsel binnen een biotoop. De verschillende gebieden binnen het biotoop waarin een dier zoekt naar eten heet het foerageergebied.

Erosie

Erosie is het proces van slijtage van een oppervlak over een langere tijd. Dit kan door wind, waterstromen of het opstuwen van ijs zijn. Menselijk handelen kan het proces van erosie versnellen of versterken door bijvoorbeeld te ploegen of bomen te kappen.

Depositie

Depositie is het neerslaan van mineralen of gassen op een vaste ondergrond. In de context van deze rapportage wordt gesproken over stokstofdepositie. Dit betekent de neerslag van reactieve stikstofverbindingen in de vorm van stikstofoxiden of ammoniak.

Onderstaande termen slaan voornamelijk op vleermuizen

Verblijfplaats

Een object (gebouw, boom, bunker, grot, kast en dergelijke) waarin een of meerdere vleermuizen verblijven (overdag of 's winters, met enige regelmaat).

Zomerverblijfplaats

Een verblijfplaats die gebruikt wordt door dieren die niet in winterslaap zijn, waarvan niet aangetoond is dat het een kraamverblijfplaats dan wel een paarverblijfplaats is.

Kraamverblijfplaats

Een verblijfplaats van een kraamgroep vrouwelijke vleermuizen met jongen.

Paar(verblijf)plaats

Een verblijfplaats of de omgeving daarvan, waar ten minste een baltsend mannetje of meerdere vleermuizen overdag verblijven en paren of komen zwermen. Welk gedrag is waar te nemen, is afhankelijk van de soort. Te herkennen aan zwermgedrag en/of baltsroepen. (Zwermen bij het invliegen komt bij meer verblijfsfuncties voor.)

Winterverblijfplaats

Een verblijfplaats waar in de winter een of meerdere dieren in winterslaap (hibernation) gaan. Het betreft bij vleermuissoorten die jaarrond in hun leefgebied blijven nogal eens een voormalige paarplaats of een andere verblijfplaats. Er zijn bij soorten als gewone dwergvleermuis massawinterverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen voor kleinere groepen te onderscheiden.

Vliegroute

Een vaste route van een vleermuis of een groep van vleermuizen vanaf een verblijfplaats naar een foerageergebied of tussen verblijfplaatsen visa versa.

Migratieroute

Een vaste route van zomerleefgebied naar winterverblijfplaats of winterleefgebied en vice versa.

Bijlage 5 Jaarrond beschermde nesten provincie Gelderland

Gelderland:

Tabel 2 – Jaarrond beschermde nesten Gelderland

Nederlandse naam	Bescherming	Nederlandse naam	Bescherming	Nederlandse naam	Bescherming
Boomvalk	Categorie 1	Bonte vliegenvanger	Categorie 2	Nachtzwaluw	Categorie 2
Buizerd	Categorie 1	Boomklever	Categorie 2	Oeverzwaluw	Categorie 2
Gierzwaluw	Categorie 1	Boomkruiper	Categorie 2	Patrijs	Categorie 2
Grote gele kwikstaart	Categorie 1	Bosuil	Categorie 2	Raaf	Categorie 2
Havik	Categorie 1	Draaihals	Categorie 2	Ruigpootuil	Categorie 2
Huismus	Categorie 1	Gekraagde roodstaart	Categorie 2	Spreeuw	Categorie 2
Kerkuil	Categorie 1	Glanskop	Categorie 2	Tapuit	Categorie 2
Oehoe	Categorie 1	Grauwe vliegenvanger	Categorie 2	Torenvalk	Categorie 2
Ooievaar	Categorie 1	Groene specht	Categorie 2	Tureluur	Categorie 2
Ransuil	Categorie 1	Grote bonte specht	Categorie 2	Veldleeuwerik	Categorie 2
Roek	Categorie 1	Grutto	Categorie 2	Velduil	Categorie 2
Slechtvalk	Categorie 1	Huiszwaluw	Categorie 2	Wulp	Categorie 2
Sperwer	Categorie 1	IJsvogel	Categorie 2	Zeearend	Categorie 2
Steenuil	Categorie 1	Kleine bonte specht	Categorie 2	Zwarte kraai	Categorie 2
Wespendief	Categorie 1	Kleine vliegenvanger	Categorie 2	Zwarte mees	Categorie 2
Zwarte wouw	Categorie 1	Kortsnavelboomkruiper	Categorie 2	Zwarte roodstaart	Categorie 2
Blauwe reiger	Categorie 2	Kwartel	Categorie 2	Zwarte specht	Categorie 2
Boerenzwaluw	Categorie 2	Middelste bonte specht	Categorie 2		

Alle van nature voorkomende vogelsoorten en hun bezette nestplaatsen in Europa zijn beschermd. Daarnaast geldt voor nestplaatsen van diverse vogelsoorten dat deze door de wetgever in provincie Gelderland jaarrond beschermd zijn (zie tabel 2). Deze jaarrond beschermde broedvogels zijn in een tweetal categorieën opgedeeld, waarvoor de verbodsbepalingen van de Omgevingswet het gehele jaar gelden:

Categorie 1: Jaarrond beschermd nest

Categorie 2: Jaarrond beschermd nest, tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen

Disclaimer

Deze rapportage is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven. Niets uit deze rapportage mag, met uitzondering van de opdrachtgever, worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, kopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van Ecofect B.V., noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is. Ecofect B.V. is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere gegevens verkregen. De opdrachtgever vrijwaart Ecofect B.V. voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing. Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

© 2026 Ecofect B.V.; Nunspeet